

**Chitabu cha hahu cha Musa
chiihwacho
MAMBO GA ALAWI
Tanga mbere**

Chitabu hichi chinaonyesa shariya za Aiziraeli a kare kuhusu kuabudu Mlungu na kusagala phamwenga. Piya chinaeleza malagizo kuhusu kazi za alavyadzi-sadaka.

Shariya hizo zinaweza kuonekana za chijeni kpwa atu a rero, ela zinaatambukiza anadamu osi kukala ushirika kahi ya Mlungu na atue ni dzambo kulu na ra muhimu kulungbwa.

Maelezo muhimu kpwa chifupi

Shariya kuhusu kulavya sadaka 1:1—7:38

Kutengbwa kpwa Aruni na anae ili akale alavyadzi-sadaka 8:1—10:20

Shariya kuhusu kusakala najisi na unajisi 11:1—15:33

Siku ya kuusirwa dambi 16:1-34

Shariya kuhusu utakatifu na kuabudu 17:1—27:34

Sadaka za kuochwa

¹ Mwenyezi Mlungu wamuiha Musa na achibisha naye kula mo hema ra mkpwutano achimuamba, ² “Aambire Aiziraeli kukala mutu yeyesi kahi yenu achilonda kumlavira Mwenyezi Mlungu sadaka ya nyama, nyama hiye andamtsambula kula kpwenye mfugowe wa ng’ombe, mang’ondzi au mbuzi.

³ “Napho sadaka anayoreha ni ya kuochwa, andatsambula ndzau isiyo na chirema kula kpwa mfugowe; andaireha pho ryangoni pha hema ra mkpwutano ili akubaliwe ni Mwenyezi Mlungu. ⁴ Naye andabandika mkpwonowe dzulu ya chitswa cha hiye nyama wa sadaka za kuochwa, ambayo indakubaliwa kpwa ajili ya kumuhenda hiye mutu ausirwe dambi. ⁵ Chisha, andatsindza hiye mwana ndzau mbere za Mwenyezi Mlungu. Nao alavyadzi-sadaka, ana a Aruni andahala milatso na kumwagira-mwagira pande zosi ne za phatu pha kulavira sadaka hipho ryangoni pha hema ra mkpwutano. ⁶ Hiye mutu andayula ye nyama wa sadaka ya kuochwa na amkate-kate vipande-vipande. ⁷ Hinyo alavyadzi-sadaka ana a Aruni andapanga kuni dzulu ya makala ga moho garigo pho phatu pha kulavira sadaka. ⁸ Alafu alavyadzi-sadaka hinyo andahala vira vipande vya nyama, chitswa na marunya, na kuviika dzulu ya kuni pho dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. ⁹ Ela ye achiyereha ye nyama wa sadaka, naatsukutse mahumbo na marondo na madzi. Naye mlavyadzi-sadaka andaocha sadaka yosi dzulu ya phatu pha kulavira sadaka dza sadaka ya kuochwa. Iyo ni zawadi yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu.

¹⁰ “Napho sadakaye ya kuochwa ni ya ng’ondzi au mbuzi, phahi andatsambula nyama mlume asiyekala na chirema. ¹¹ Andamwagira-mwagira uphande wa vurini wa phatu pha kulavira sadaka, mbere

za Mwenyezi Mlungu. Hinyo alavyadzi-sadaka ana a Aruni andamwagira-mwagira milatsoye pande zosi za hipho phatu pha kulavira sadaka. ¹² Chisha ye chiyereha ye nyama andamkata-kata, na ye mlavyadzi-sadaka andavipanga vyo vipande vya nyama phamwenga na marunya dzulu ya kuni ziakazo moho pho phatu pha kulavira sadaka. ¹³ Ye chiyereha yo sadaka andatsukutsa go mahumbo na marondoge na madzi, naye mlavyadzi-sadaka andaviocha vyosi dzulu ya phatu pha kulavira sadaka dza sadaka ya kuochwa. Iyo ni zawadi yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu.

¹⁴ “Ichikala anamlavira Mwenyezi Mlungu sadaka ya kuochwa ya nyama wa mapha, phahi, andareha sadakaye ya njiya au mwana njiya manga. ¹⁵ Mlavyadzi-sadaka andareha hiye nyama wa mapha hipho phatu pha kulavira sadaka, andammwamula chitswa na umuoche dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. Milatsoye indachururizwa kpwenye lavu ra phatu pha kulavira sadaka. ¹⁶ Ifure phamwenga na uchafuwe andawuusa na kuutsupha kuikpwako ivu kuriko uphande wa mlairo wa dzuwa wa phatu pha kulavira sadaka. ¹⁷ Andamgbwira mapha na kumuahula, ela asinganye vipande viiri. Alafu, mlavyadzi-sadaka andamuocha kpwenye phatu pha kulavira sadaka dza sadaka ya kuochwa, dzulu ya kuni. Iyo ni zawadi yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu.

2

Sadaka za mtsere

¹ “Mutu yeyesi achireha sadaka ya mtsere kpwa Mwenyezi Mlungu, sadaka iyo ni ikale ya unga mnono. Naye andaumwagira mafuha na kuutiya ubani dzuluye. ² Alafu, andaarehera hinyo alavyadzi-sadaka, ana a Aruni. Ye mlavyadzi-sadaka andahala fumba mwenga ra hinyo unga mnono wenye mafuha na ubani wosi na auoche dzulu ya phatu pha kulavira sadaka ili kuonyesa kukala sadaka yosi ni ya Mwenyezi Mlungu. Iyo ni zawadi yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu. ³ Seemu ndiyosala ya sadaka iyo ni ya Aruni na anae. Iyo ni seemu takatifu kabisa ya sadaka yenye kungu nono ilaviwayo kpwa Mwenyezi Mlungu.

⁴ “Napho mutu anamlavira Mlungu sadaka ya mtsere iriyoochwa kpwenye dziko ra kuochera mikahe, iyo indakala ya mikahe isiyotiywa hamira ya unga mnono uriotsanganywa na mafuha, au ya mikahe myembamba iriyopakpwa mafuha isiyokala na hamira. ⁵ Ichikala sadaka unayolavya ni ya mkpwahe uriokalangbwa kpwenye chuma, iyo indakala ya unga mnono uriotsanganywa na mafuha ela bila hamira. ⁶ Mikahe iyo ni imogolwemogolwe vipande vidide-vidide na uvimwagire mafuha. Iyo ni sadaka ya mtsere. ⁷ Napho sadakayo ya mtsere ni ya kujitwa na nyungu, iyo indakala ya unga mnono wa kutiywa mafuha. ⁸ Undareha sadaka ya unga mnono yotengezwa kpwa vitu hivyo mbere

za Mwenyezi Mlungu na kuvilavya kpwa mlavyadzi-sadaka naye andavireha phatu pha kulavira sadaka. ⁹ Mlavyadzi-sadaka andahala seemu ya sadaka iyo na kuiocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka ili kuonyesa kukala sadaka yosi ni ya Mwenyezi Mlungu. Iyo ni zawadi yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu. ¹⁰ Seemu ndiyosala ya sadaka ya mtsere, indakala ya Aruni na anae. Iyo ni seemu takatifu kabisa ya sadaka yenye kungu nono ilaviwayo kpwa Mwenyezi Mlungu.

¹¹ “Sadaka yoyosi ya mtsere ambayo mundamlavira Mwenyezi Mlungu inalondwa ikale ikatengezwa bila hamira, mana taphana ruhusa hata chidide ya kuhumira hamira wala asali kpwenye sadaka ilaviwayo kpwa Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa. ¹² Ela phahi munaweza kumrehera Mwenyezi Mlungu vitu hivyo phamwenga na mavuno genu ga mwandzo ga mtsere dza sadaka. Ela vitu hivyo tavindalaviwa dzulu ya phatu pha kulavira sadaka dza kungu nono imuhamirayo. ¹³ Sadaka zenu zosi za mtsere mundazitiya munyu. Musiriche hata chidide kutiya munyu sadaka zenu za mtsere, mana munyu ni ishara ya chilagane Mlungu wenu arichoika namwi. Msikose kutiya munyu sadaka zenu zosi.

¹⁴ “Wakati munamlavira Mwenyezi Mlungu sadaka ya mtsere ya mavuno genu ga mwandzo, mlavireni masuche chigoochwa na kubundugbwa. ¹⁵ Mundaitiya mafuha na kutiya ubani. Iyo ni sadaka ya mtsere.

16 Mlavyadzi-sadaka andaocha seemu ya sadaka iyo ya mtsere iriyobundugbwa na mafuha phamwenga na ubaniwe wosi, ili kuonyesa kukala sadaka yosi ni ya Mwenyezi Mlungu. Iyo ni sadaka ilaviwayo kpwa Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa.

3

Sadaka za amani

¹ “Napho mutu analavya sadaka ya amani kpwa Mwenyezi Mlungu na sadakaye ni ng’ombe lume au chetu, nyama hiye asikale na chirema. ² Andaika mkpwonowe dzulu ya chitswa cha nyama hiye na kumtsindza kpwenye phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano. Chisha alavyadzi-sadaka, ana a Aruni andahala milatso na kumwagira-mwagira pande zosi ne za pho phatu pha kulavira sadaka. ³ Marunya gosi ganagofwinika mahumbo na garigo dzulu ya mahumbo ga nyama wa sadaka iyo ya amani gandalaviwa dza sadaka kpwa Mwenyezi Mlungu. ⁴ Viratu vira andalavya figo zosi mbiri na marunyage phamwenga na chala cha ini. ⁵ Ana a Aruni andaviocha hivyo vyosi dzulu ya phatu pha kulavira sadaka phamwenga na sadaka za kuochwa zinazokala dzulu ya kuni ziakazo pho dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. Iyo ni zawadi yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu.

⁶ “Napho sadaka iyo ya amani anayomlavira Mwenyezi Mlungu ni kula kundi ra mang’ondzi na mbuzi, phahi ni atsambulwe

lume au chetu risirokala na chirema. ⁷ Napho mutu andalavya ng'ondzi rikale sadakaye, phahi naarirehe mbere za Mwenyezi Mlungu. ⁸ Naye ni aike mkpwonowe dzulu ya chitswa cha nyama hiye na amtsindze mbere ya hema ra mkpwutano. Ana a Aruni andamwagira-mwagira milatsoye chila uphande wa phatu pha kulavira sadaka. ⁹ Chisha, kula kpwenye sadaka iyo ya amani inayolawiwa kpwa Mwenyezi Mlungu, mutu ni arehe seemu za marunya zilungirazo, mchira wosi wenye marunya okatwa phephi kabisa na mongomongo phamwenga na marunya gosi ganagofwinika mahumbo na marunya gosi garigo dzulu ya mahumbo, ¹⁰ piya figo zosi mbiri na marunyage phamwenga na chala cha ini. ¹¹ Achimala kuhenda hivyo, mlavyadzi-sadaka andaviocha hivyo vyosi dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. Ni chakurya chinacholavirwa Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa.

¹² “Napho sadakaye ni mbuzi, phahi naairehe mbere za Mwenyezi Mlungu ¹³ kuno akabandika mkpwonowe dzulu ya chitswa cha nyama hiye na kumtsindza mbere ya hema ra mkpwutano. Ana a Aruni andahala milatso na kuimwagira-mwagira pande zosi ne za pho phatu pha kulavira sadaka. ¹⁴ Alafu, andamlavira Mwenyezi Mlungu marunya gosi ganagofwinika mahumbo na gara garigo dzulu ya mahumbo, ¹⁵ na figo zosi mbiri na marunyage phamwenga na chala cha ini. ¹⁶ Mlavyadzi-sadaka andaviocha dzulu ya

phatu pha kulavira sadaka dza chakurya chinacholaviwa kpwa Mwenyezi Mlungu chenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu. Marunya gosi ni ga Mwenyezi Mlungu.

¹⁷ “Msirye marunya wala milatso hata chidide. Hiri ni lagizo ra kare na kare kula chivyazi hadi chivyazi ta kare na kare phatu phophosi mndiphokala.”

4

Sadaka za kuusa dambi

¹ Chisha Mwenyezi Mlungu wamuamba Musa, ² “Aambire atu a Iziraeli kukala ichikala mutu akahenda dambi bila kumanya, naye achiyehenda chitu chochosi chokahazwa kahi za malagizo ga Mwenyezi Mlungu, andahenda hivi:

³ “Ichikala mlavyadzi-sadaka mkpwulu ndiye achiyehenda dambi hata akatiya atu makosani, phahi hiye andamlavira Mwenyezi Mlungu mwana ndzau asiyekala na chirema akale sadaka ya kuusa dambi. ⁴ Andareha mwana ndzau phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano, mbere za Mwenyezi Mlungu. Andaika mkpwonowe dzulu ya chitswa cha ye mwana ndzau na kumtsindza mbere za Mwenyezi Mlungu. ⁵ Hiye mlavyadzi-sadaka mkpwulu andahala seemu ya milatso na kuinjira nayo ndani ya hema ra mkpwutano. ⁶ Andadyoga chalache kpwenye milatso iyo na kuitimvya-timvya kano sabaa mbere za Mwenyezi Mlungu, mbere ya paziya yo ganya

Phatu Phatakatifu na Phatu Phatakatifu Zaidi. ⁷ Mlavyadzi-sadaka andahala seemu ya milatso na kuipaka kpwenye hizo pembe zirizo kpwenye pembe za phatu pha kufukiza uvumba wenye kungu nono, mbere za Mwenyezi Mlungu kpwenye hema ra mkpwutano. Milatso ndiyosala andaimwaga photsi kpwenye hako ra phatu pha kulavira sadaka ya kuochwa ambapho ni phephi na phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano. ⁸ Alafu andausa marunya gosi ga hiye mwana ndzau wa sadaka ya kuusa dambi: Marunya gosi ganagofwinika mahumbo na garigo dzulu ya mahumbo, ⁹ figo mbiri na marunya garigo dzuluye na gara garigo kpwenye seemu ya phephi na chibiruni na gara ganagogbwirana na figo na maini. ¹⁰ Hizi ni seemu ziratu zira zinazouswa kpwenye nyama wa sadaka ya amani. Mlavyadzi-sadaka andaziocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka ya kuochwa. ¹¹ Ela chingo ya hiye mwana ndzau, nyama, chitswa, marondo, mahumbo na ufumbawe, ¹² jibu seemu zosi za mwana ndzau chizosala ni lazima aziphirike kondze ya kambi akazioche na moho wa kuni, phatu swafi phatsuphiwapho ivu ra phatu pha kulavira sadaka.

¹³ “Ichikala Aiziraeli osi phamwenga akahenda dambi bila kumanya kpwa kuhenda chitu chiricho kahazwa kpwenye lagizo mwen-garapho ra Mwenyezi Mlungu, andakala akahenda makosa vivyo. ¹⁴ Mara tu dambi iyo ndiphomanyikana, aho Aiziraeli andalavya

mwana ndzau akale sadaka ya kuusira dambi. Andamreha kpwenye hema ra mkpwutano. ¹⁵ Vilongozi a Aiziraeli andabandika mikono yao dzulu ya chitswa cha hiye mwana ndzau, alafu mmwenga wao andamtsindza mbere za Mwenyezi Mlungu. ¹⁶ Yuya mlavyadzi-sadaka mkpwulu yetsambulwa kpwa kumwagirwa mafuha andareha seemu ya milatso ya hiye mwana ndzau ndani ya hema ra mkpwutano. ¹⁷ Andadyoga chalache kpwenye iyo milatso na kuitimvya-timvya mbere ya paziya kano sabaa, mbere za Mwenyezi Mlungu. ¹⁸ Alafu, seemu ya milatso andaipaka kpwenye hizo pembe zirizo kpwenye pembe za phatu pha kufukizira uvumba himo ndani ya hema ra mkpwutano mbere za Mwenyezi Mlungu. Milatso ndiyosala andaimwaga photsi kpwenye hako ra phatu pha kulavira sadaka ya kuochwa phephi na phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano. ¹⁹ Marunya gosi ga nyama hiye andagahala na kugaocha phatu pha kulavira sadaka. ²⁰ Kpwa hivyo andahenda hiye mwana ndzau dza arivyohenda yuya wanjina wa sadaka ya kuusira dambi. Chihivyo mlavyadzi-sadaka andakala akaahendera atu upatanisho kpwa kuausira dambi, nao andaswamehewa. ²¹ Alafu andahala seemu za ye mwana ndzau chizosala aziphirike kondze ya kambi na kuziocha dza vira arivyohenda yuya wanjina. Iyo ni sadaka ya kuausira dambi Aiziraeli osi.

²² “Ichikala chilongozi akahenda dambi bila kumanya kpwa kuvundza lagizo

mwengarapho ra Mwenyezi Mlungu, Mlunguwe, andakala akahenda kosa vivyo, ²³ naye achimanyiswa dambi ariyoihenda, andareha sadakaye ya ndenje asiyekala na chirema. ²⁴ Andaika mkpwonowe dzulu ya chitswa cha ndenje na kuitsindzira phatu atsindzirapho sadaka za kuochwa mbere za Mwenyezi Mlungu. Iyo ni sadaka ya kuusa dambi. ²⁵ Mlavyadzi-sadaka andadyoga chalache kpwenye milatso ya sadaka ya kuusa dambi na kuipaka kpwenye hizo pembe zirizo kpwenye pembe za phatu pha kulavira sadaka za kuochwa. Milatso ndiyosala andaimwaga photsi kpwenye hako ra phatu pha kulavira sadaka za kuochwa. ²⁶ Marunya gosi ga ndenje hiye andagaocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka, dza vira arivyohenda marunya ga nyama wa sadaka ya amani. Kpwa hivyo mlavyadzi-sadaka andamuhendera chilongozi upatanisho kpwa kumuusira dambi, naye andaswamehewa.

²⁷ “Napho mutu wa kawaida akahenda dambi bila kumanya kpwa kuvundza lagizo mwengarapho ra Mwenyezi Mlungu, iye ana kosa. ²⁸ Na ndiphomanyiswa kukala akahenda dambi, andareha sadaka ya mbuzi chetu isiyokala na chirema kpwa ajili ya kuusira dambi ariyohenda. ²⁹ Andaika mkpwonowe dzulu ya chitswa cha mbuzi iyo ya sadaka ya kuusa dambi na kuitsindzira phatu atsindzirapho nyama a sadaka za kuochwa. ³⁰ Mlavyadzi-sadaka andadyoga

chalache kpwenye milatso ya sadaka ya kuusa dambi na kuipaka kpwenye hizo pembe zirizo kpwenye pembe za phatu pha kulavira sadaka ya kuochwa. Milatso ndiyosala andaimwaga photsi kpwenye hako ra phatu pha kulavira sadaka. ³¹ Ye mutu achiyereha yo sadaka andausa marunya gosi ga mbuzi hiye dza vira anavyousa marunya ga nyama a sadaka ya amani, naye mlavyadzi-sadaka andagaocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka, na harufuye nono indamhamira Mwenyezi Mlungu. Phahi, mlavyadzi-sadaka andamuhendera yuya mutu upatanisho kpwa kumuusira dambi, naye andaswamehewa.

³² “Ichikala mutu hiye andareha ng’ondzi kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi, phahi, andareha ng’ondzi chetu risiro na chirema. ³³ Andaika mkpwonowe dzulu ya chitswa cha ng’ondzi hiro ra sadaka ya kuusa dambi na kuritsindzira phatu atsindzirapho nyama a sadaka za kuochwa. ³⁴ Alafu mlavyadzi-sadaka andadyoga chalache kpwenye milatso ya sadaka ya kuusa dambi na kuipaka kpwenye hizo pembe zirizo kpwenye pembe za phatu pha kulavira sadaka za kuochwa. Milatso ndiyosala andaimwaga photsi phenye hako ra phatu pha kulavira sadaka. ³⁵ Alafu ye mutu achiyereha yo sadaka andausa marunya gosi dza vira anavyousa marunya ga ng’ondzi ra sadaka ya amani na mlavyadzi-sadaka andagaocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka, phamwenga na sadaka zilaviwazo kpwa Mwenyezi Mlungu kpwa

kuochwa. Mlavyadzi-sadaka andamuhendera upatanisho kpwa kumuusira dambi, naye andaswamehewa.

5

¹ “Napho mutu yeyesi akalondwa kulavya ushaidi kpwenye baraza dzulu ya dzambo ariroriona au kusikira, na achirema kugomba chitu, andakala akahenda dambi na andaripha kpwa ajili ya dambi hiro. ² Au napho mutu yeyesi kahi yenu achidzinajisi bila kumanya kpwa kuguta chitu chochosi chiricho najisi, ikale ni lufu ra nyama wa tsakani au ra mfugo au ra nyama a kuambala na photsi, andakala najisi, na ni mkosa. ³ Au mutu achiguta chitu chochosi kula kpwa mwanadamu china-choisabiwa kukala najisi bila kumanya, chin-damuhenda akale najisi, phahi, ndiphomanya andakala na makosa. ⁴ Au, napho mutu achiapa kuhenda chitu chochosi, chinono au chii, dza vira atu ahendavyo bila kufikiriya, ndiphomanya andakala mkpwosa. ⁵ Phahi, mutu achikala mkpwosa kuhusu dzambo mwengarapho ra higo ni lazima akubali dambiye ariyohenda. ⁶ Naye ni amrehere Mwenyezi Mlungu ng’ondzi chetu au mbuzi chetu kula kpwenye mifugoye dza maripho kpwa ajili ya dambi ariyohenda ailavye ikale sadaka ya kuusa dambi. Naye mlavyadzi-sadaka andamuhendera upatanisho kpwa kumuusira dambi.

⁷ “Ela napho kana uwezo wa kulavya ng’ondzi au mbuzi dza maripho kpwa dambi ariyohenda, phahi andamrehera Mwenyezi

Mlungu njiya airi au ana njiya manga airi, mmwenga kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi na wanjina kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa. ⁸ Andaareha kpwa mlavyadzi-sadaka, naye mlavyadzi-sadaka andamlavya mmwenga kpwandza akale sadaka ya kuusa dambi kpwa kummwamula chitswa bila kuusa chitswache kabisa. ⁹ Seemu ya milatsoye andaitimvya-timvya uphande mmwenga wa phatu pha kulavira sadaka na hira yanjina andaitweneza-tweneza photsi kpwenye hako ra phatu pha kulavira sadaka. Iyo ni sadaka ya kuusa dambi. ¹⁰ Alafu andamlavya yuya wa phiri kukala sadaka ya kuochwa kulengana na malagizo. Mlavyadzi-sadaka andamuhendera yuya mutu upatanisho kpwa kumuusira dambiye, naye andaswamehewa.

¹¹ “Ichikala kana uwezo wa kulavya hata njiya airi au ana njiya manga airi dza sadakaye ya kuusa dambi ariyohenda, phahi, andareha unga mnono kilo mwenga. Ela kandautiya mafuha wala ubani mana ni sadaka ya kuusa dambi. ¹² Andamrehera mlavyadzi-sadaka, naye andahala unga hinyo fumba mwenga na kuuocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka kuonyesa kukala sadaka yosi ni ya Mwenyezi Mlungu phamwenga na sadaka alavirwazo Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa. Iyo ni sadaka ya kuusa dambi. ¹³ Phahi, mlavyadzi-sadaka andamuhendera yuya mutu upatanisho kpwa kumuusira dambi, naye andaswamehewa. Unga uchiosala undakala wa mlavyadzi-sadaka dza vira inavyohendeka

wakati wa kulavya sadaka ya mtsere.”

Sadaka ya kuusa makosa

¹⁴ Mwenyezi Mlungu waenderera kugomba na Musa achiamba, ¹⁵ “Napho mutu yeyesi akakosa kpwa kuhenda dambi bila kumanya kuhusu kusalavya vitu ambavyo ni vilavirwe Mwenyezi Mlungu, andamrehera turume risirokala na chirema dza maripho kpwa makosage kula kpwa mifugoye. Au undapima beiye kulengana na chipimo cha Phatu Phatakatifu. Iyo ni sadaka ya kuusa makosa.

¹⁶ Zaidi ya higo, yuya mutu andaripha vitu ambavyo kala ni alavye kpwa Mwenyezi Mlungu ambavyo kavilavire na aenjereze seemu mwenga ya tsano ya beiye na kumupha mlavyadzi-sadaka. Phahi, mlavyadzi-sadaka andamuhendera upatanisho kpwa kumuusira dambi kuhumira hiro turume ambaro rindakala sadaka ya kuusa makosa, naye andaswamehewa.

¹⁷ “Mutu yeyesi achihenda dambi bila kumanya, kpwa kuvundza lagizo mwengarapho ra Mwenyezi Mlungu, iye ni mkpwosa, na andaripha kpwa ajili ya kosare.

¹⁸ Andamrehera mlavyadzi-sadaka turume risirokala na chirema kula kpwa mifugoye au samaniye ya pesa kpwa ikale sadaka ya kuusa makosa. Naye mlavyadzi-sadaka andamuhendera upatanisho kpwa kumuusira dambi ariyohenda bila kumanya, naye andaswamehewa.

¹⁹ Iyo ni sadaka ya kuusa makosa, kpwa kukala iye ni mkpwosa mbere za Mwenyezi Mlungu.”

6

¹ Mwenyezi Mlungu waenderera kumuamba Musa, ² “Ichikala mutu yeyesi ana kosa na si muaminifu mbere za Mwenyezi Mlungu kpwa sababu ya kumchenga myawe kuhusu chitu arichomuikira mzamana kpwa kuika naziri au kuhusu kumuiyira au kumuonera myawe, ³ au akaphaha chitu cha myawe choangamika na aambe kayachiona, au agombe handzo kpwa kuapa, au kuhenda dambi dza zizo zihendwazo ni atu. ⁴ Napho mutu akahenda dambi dza hizo na kukala mkpwosa, ni lazima auyize chira arichoia au arichophaha kpwa kuonera, au chira arichoikirwa mzamana kpwa kuika naziri au chitu cha myawe arichotsola, ⁵ au chitu chochosi choapa kpwa kuchenga. Andamuuyizira mwenye chila chitu chikamilifu na kuenjereza seemu mwenga ya tsano ya samaniye siku ndipholavya sadaka ya kuusa makosa. ⁶ Piya andamrehera mlavyadzi-sadaka turume risirokala na chirema kula kpwa mifugoye dza maripho kpwa ajili ya dambize, amlavire Mwenyezi Mlungu sadaka ya kuusa makosa. Samani ya nyama hiye ni ikale sawa na chipimo cha kawaida cha bei ya turume wa sadaka ya kuusa dambi. ⁷ Mlavyadzi-sadaka andamuhendera upatanisho kpwa kumuusira dambiye mbere za Mwenyezi Mlungu, naye andaswamehewa kosa arirorihenda.”

*Malagizo ganjina
kuhusu Sadaka ya kuochwa*

8 Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
 9 “Muphe Aruni na anae malagizo higa kuhusu sadaka ya kuochwa. Sadaka ya kuochwa indakala kwenye moho dzulu ya phatu pha kulavira sadaka usiku kucha hadi ligundzu na mhowe ukusanyirwe, usifwe.
 10 Alafu mlavyadzi-sadaka andavwala nguwoye ya katani na suruwaleye ya ndani ya katani, andahala ivu ra hira sadaka kula dzulu ya phatu pha kulavira sadaka na kuriika kanda ya phatu pha kulavira sadaka. 11 Alafu andavula nguwoze avwale zanjina, ahale rira ivu ariphirike kondze ya kambi phatu phasipho najisi. 12 Moho wa phatu pha kulavira sadaka lazima uenderere kuaka usifwe. Chila siku ligundzu mlavyadzi-sadaka andatiya kuni kwenye moho hinyo na dzuluye andapanga sadaka ya kuochwa, na kuocha marunya ga sadaka ya amani dzuluye. 13 Moho undarorerwa uenderere kuaka siku zosi dzulu ya phatu pha kulavira sadaka bila kufwa.

*Malagizo ganjina
 kuhusu sadaka za mtsere*

14 “Higa ni malagizo ganjina kuhusu sadaka ya mtsere. Ana a Aruni ndio ndioreha sadaka hizo mbere za Mwenyezi Mlungu, mbere ya phatu pha kulavira sadaka. 15 Mmwenga wa alavyadzi-sadaka andahala fumba mwenga ra unga mnono wa mtsere phamwenga na mafuha na ubani wosi dzulu ya sadaka ya mtsere na kuviocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka ili kuonyesa kukala sadaka yosi ni

ya Mwenyezi Mlungu, na harufuye nono indamhamira. ¹⁶ Unga ndiosala undakala wa Aruni na anae. Aho andatengeza mkpwahe bila kutiywa hamira, nao andaurya Phatu Phatakatifu, yani pho muhala wa hema ra mkpwutano. ¹⁷ Usitengezwe na hamira hata chidide, mimi nkaapha dza mtalo wao kula sadaka nilavirwazo. Ni sadaka takatifu kabisa dza vira sadaka ya kuusa dambi na ya kuusa makosa zikalavyo. ¹⁸ Alume a chivyazi cha Aruni machiyao ndio anaoruhusiwa kurya seemu iyo mana iyo yatengbwa siku zosi kpwa ajili yao kula sadaka alavirwazo Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa. Yeyesi ndiyeguta sadaka iyo ni akale mtakatifu.”

¹⁹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, ²⁰ “Siku ya kumwagirwa mafuha kpwa Aruni na anae, aho analondwa kumlavira Mwenyezi Mlungu kilo mwenga ya unga mnono dza sadaka ya mtserere ya chila siku; nusu mwenga andailavya ligundzu na yanjina dziloni. ²¹ Unga hinyo undatsanganywa vinono na mafuha na kujitwa dzulu ya chuma cha kukalangira. Alafu undaureha hali u vipandevipande na kumlavira Mwenyezi Mlungu na kungu nono ya sadakaye indamhamira. ²² Ye mlavyadzi-sadaka wa chivyazi cha Aruni ndiyemwagirwa mafuha ili ahale nafwasi ya Aruni, ndiye ndiyeilavya. Sadaka yosi ni iochwe kabisa kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu. Hiro ni lagizo ta kare na kare. ²³ Sadaka yoyosi ya mtserere ilaviwayo ni mlavyadzi-sadaka indaochwa yosi; taindariwa hata chidide.”

²⁴ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
²⁵ “Muambire Aruni na anae kukala higa ni malagizo ganjina kuhusu sadaka ya kuusa dambi. Nyama wa sadaka ya kuochwa ni atsindzwe hipho atsindzirwapho nyama a sadaka ya kuusa dambi, mbere za Mwenyezi Mlungu. Iyo ni sadaka takatifu kabisa.
²⁶ Mlavyadzi-sadaka alavyaye sadaka iyo ndiye ndiyeirya. Indariwa Phatu Phatakatifu, yani pho muhalani pha hema ra mkpwutano.
²⁷ Mutu yeyesi au chochosi ndichoguta nyama iyo chindakala chitakatifu. Nguwo yoyosi ichitwenerwa ni milatso ya sadaka iyo, phahi, nguwo iyo indafulwa Phatu Phatakatifu.
²⁸ Sadaka iyo ichijitwa kpwenye nyungu, nyungu iyo ni ivundzwe. Ela ichikala miyo iyo ni ya shaba, phahi, indatsukutswa vinono na kusuzwa na madzi. ²⁹ Chila mlume osi kahi ya nyumba ya alavyadzi-sadaka anaruhusiwa kurya iyo sadaka takatifu kabisa. ³⁰ Ela sadaka yoyosi ya dambi ambayo milatsoye ikarehwa ndani ya hema ra mkpwutano kpwa kuhenda upatanisho kpwa kuusa dambi Phatu Phatakatifu ni isiriwe, sadaka iyo ni iochwe.

7

Malagizo ganjina kuhusu sadaka za kuusa makosa

¹ “Higa ni malagizo ganjina kuhusu sadaka ya kuusa makosa. Sadaka iyo ni takatifu kabisa. ² Nyama wa sadaka ya kuusa makosa ni atsindzwe phatu phatsindzwapho nyama wa sadaka ya kuochwa na milatsoye

indamwagirwa-mwagirwa pande zosi za phatu pha kulavira sadaka. ³ Marunyage gosi gandalaviwa na kuochwa, yani mchira wenye marunya, marunya ganagofwinika mahumbo, ⁴ figo zosi mbiri phamwenga na marunyage na chala cha ini. ⁵ Mlavyadzi-sadaka andaviocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka dza zawadi zilaviwazo kpwa Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa. Iyo ni sadaka ya kuusa makosa. ⁶ Anaoruhusiwa kurya sadaka iyo ni alume a nyumba ya alavyadzi-sadaka machiyao; ni iriwe Phatu Phatakatifu mana ni sadaka takatifu kabisa. ⁷ Malagizo kuhusu sadaka ya kuusa makosa na sadaka ya kuusa dambi ni mwenga. Mlavyadzi-sadaka ndiyehenda upatanisho kpwa kuusa dambi ndiye ndiyehala zo nyama. ⁸ Mlavyadzi-sadaka anayelavira mutu yeyesi sadaka ya kuochwa, andahala chingo ya nyama chiyelaviwa. ⁹ Sadaka yoyosi ya mtsere yoochwa kpwenye dziko ra kuochera mikahе au chuma cha kuochera mikahе au kalango indakala ya mlavyadzi-sadaka anayeilavya. ¹⁰ Chila sadaka yanjina ya mtsere, ikale ikatsanganywa na mafuha au kavu, indakala ya chivyazi cha Aruni na osi aganyirwe sawa kpwa sawa.

*Malagizo ganjina
kuhusu sadaka ya amani*

¹¹ “Higa ni malagizo ganjina kuhusu sadaka ya amani ambayo mutu anaweza kumlavira Mwenyezi Mlungu. ¹² Ichikala mutu analavya sadaka iyo kpwa kumshukuru Mlungu, phahi,

andailavya phamwenga na mikahe iriyotsanganywa na mafuha, mikahe myembamba yopakpwa mafuha na mikahe ya unga mnono uriotsanganywa na mafuha, yosi isiyotiywa hamira. ¹³ Phamwenga na sadakaye ya amani ya kumshukuru Mlungu, andareha mikahe chiyotiywa hamira. ¹⁴ Kula chila aina ya mikahe iyo, andamrehera Mwenyezi Mlungu mkpwahe mmwenga dza zawadi. Mikahe iyo indakala ya mlavyadzi-sadaka anayemwagawaga milatso ya nyama wa sadaka ya amani hipho phatu pha kulavira sadaka. ¹⁵ Nyama ya sadaka iyo ya amani ya kumshukuru Mlungu ni iriwe siku iyo-iyo ya kulaviwa. Ni isisazwe hata chidide hadi ligundzu. ¹⁶ Ela napho sadaka iyo ya amani ni ya kuusa naziri au ya hiyari, indariwa siku iyo-iyo ndiyolaviwa na seemu ndiyosala inaweza kuriwa siku ya phiriye. ¹⁷ Ela nyama yoyosi ya sadaka iyo ndiyosala hadi siku ya hahu ni iochwe. ¹⁸ Napho nyama yoyosi ya sadaka ya amani indariwa siku ya hahu, yo sadaka iyo taindakubaliwa, wala hiye achiyeilavya kandaisabiwa kukala akahenda chitu. Nyama iyo ni tsukizo na mutu ndiyeirya andakala akahenda dambi na andaripha kpwa ajili ya dambi hiro.

¹⁹ “Nyama yoyosi ndiyoguta chitu chinachoisabiwa kukala najisi isiriwe, ni iochwe. Na yo nyama yanjina, inaweza kuriwa ni osi ambao taakadzitiya najisi. ²⁰ Ela mutu yeyesi anayeisabiwa kukala najisi achirya nyama iyo yolaviwa dza sadaka ya amani kpwa Mwenyezi Mlungu, andatengbwa na atue. ²¹ Mutu

yeyesi achiguta chitu chochosi chinachois-
abiwa kukala najisi, ikale ni mutu, nyama, au
chitu chanjina chochosi chisha arye nyama ya
sadaka ya amani iriyolaviwa kpwa Mwenyezi
Mlungu mutu hiye andatengbwa na atue.”

*Atu anakahazwa kurya marunya
na mlats*

²² Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
²³ “Aambire Aizraeli hivi, ‘Msirye marunya
ga ng’ombe, ga mang’ondzi wala ga mbuzi.
²⁴ Marunya ga nyama yeyesi yefwa mwenye au
ga nyama yeolagbwa ni nyama wa tsakani msi-
garye ela ganaweza kuikpwa kpwa mahumizi
ganjina. ²⁵ Mutu yeyesi achirya marunya ga
nyama chiyelaviwa kpwa Mwenyezi Mlungu
kpwa kuochwa, andatengbwa na atue. ²⁶ Piya,
msirye milats yoyosi, ikale ni ya nyama wa
mapha au ya nyama wa kufuga phophosi
msagalapho. ²⁷ Mutu yeyesi achirya milats,
andatengbwa na atue.’ ”

Mtalo wa alavyadzi-sadaka

²⁸ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
²⁹ “Aambire atu a Izraeli hivi, ‘Mutu yeyesi
achilavya sadaka ya amani, ni arehe seemu
ya sadaka iyo kpwa Mwenyezi Mlungu.
³⁰ Andamrehera sadaka iyo na mikonoye dza
zawadi. Andareha marunyage phamwenga
na laga ambayo andaiunula dzulu mbere za
Mwenyezi Mlungu dza sadaka ya kuunulwa.
³¹ Mlavyadzi-sadaka andaocha marunya gosi

7:26 7:26 Mwandzo 9:4; Alawi 17:10-14; 19:26; Kum-
bukumbu 12:16-23; 15:23

dzulu ya phatu pha kulavira sadaka, ela laga indakala ya Aruni na anae. ³² Chiga cha kulume cha nyama wa sadaka zenu za amani mundamupha mlavyadzi-sadaka. ³³ Chiga hicho chindakala cha mutu wa chivyazi cha Aruni ndiyemwaga-mwaga milatso na kulavya marunya ga sadaka ya amani. ³⁴ Kpwa kukala yo laga ichiyounulwa dzulu na cho chiga chirehwacho mbere yangu nkachihala kula kpwa sadaka za amani za Aiziraeli na nkachipha mlavyadzi-sadaka Aruni na chivyaziche, seemu hizo nkaapha hinyo alavyadzi-sadaka zikale mtalo wao hata kare na kare. ³⁵ Hizo ndizo seemu zotengbwa kpwa ajili ya Aruni na anae kahi ya sadaka za kuochwa areherwazo Mwenyezi Mlungu, hangu siku ariphoikpwa kukala alavyadzi-sadaka a Mwenyezi Mlungu. ³⁶ Ariphtakaswa kpwa kumwagirwa mafuha, Mwenyezi Mlungu waalagiza Aiziraeli aaphe seemu iyo ya sadaka; iyo indakala dza mtalo wao siku zosi.' "

³⁷ Phahi, higa ndigo malagizo kuhusu sadaka ya kuochwa, sadaka ya mtsere, sadaka ya kuusa dambi, sadaka ya kuusa makosa, sadaka ya kutenga mutu kpwa ajili ya Mlungu na kuhusu sadaka ya amani. ³⁸ Mwenyezi Mlungu wamupha Musa shariya hizi dzulu ya mwango Sinai siku iyo ariphoaamuru Aiziraeli amrehere sadaka zao, hiko jangbwa ra Sinai.

8

Aruni na anae anamwagirwa mafuha (Kutsama 29:1-37)

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
² “Rehe Aruni na anae na nguwo zao, mafuha ga utakaso, ndzau ya sadaka ya kuusa dambi, maturume mairi na kaphu ya mikahe isiyotiywa hamira. ³ Alafu, ukusanye Aiziraeli osi phamwenga mbere ya phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano.” ⁴ Musa achihenda dza arivyolagizwa ni Mwenyezi Mlungu. Aiziraeli osi akusanyika phamwenga mbere ya phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano. ⁵ Musa achiaambira gara ambago Mwenyezi Mlungu kala akamlagiza ahende. ⁶ Alafu Musa achi-
 iha Aruni na anae edze mbere na achiaogesa. ⁷ Alafu achimvwika Aruni kandzu na achimfunga mkumbuu chibiruni, achimvwika joho, achimvwika chisibao na achichifunga na mkumbuu uriofumwa chiufundi mwakpwe chibiruni. ⁸ Alafu achimvwika Aruni chifuko cha lagani na ndani ya hicho chifuko achitiya Urimu na Thumimu.* ⁹ Chisha achimvwika Aruni chiremba na uphande wa mbere wa hicho chiremba wachibandika chibamba cha zahabu, yani tadzi takatifu, dza Mwenyezi Mlungu arivyomlagiza Musa.

¹⁰ Alafu Musa achihala mafuha ga utakaso, achiripaka rira hema ra mkpwutano na vitu vyosi virivyokala mumo achivitakasa.

* **8:8** 8:8 Vihunde avi ni vidziwe ambavyo enye kala achihumira kumanya mapenzi ga Mlungu. Soma Kutsama 28:30.

¹¹ Achitimvya-timvya kano sabaa seemu ya mafuha higo dzulu ya phatu pha kulavira sadaka, na miyoye yosi, birika na hakore ili aitakase. ¹² Chisha Musa achimmwagira Aruni mafuha chitswani ili amtakase. ¹³ Alafu Musa achiareha ana a Aruni achiavwika kandzu, achiafunga mikumbuu vibiruni na kuavwika virembe dza viratu arivyolagizwa ni Mwenyezi Mlungu.

¹⁴ Chisha Musa achireha ndzau ya sadaka ya kuusa dambi, naye Aruni na anae achiika mikono yao dzulu ya chitswa cha yo ndzau.

¹⁵ Musa achitsindza yo ndzau, achi hala seemu ya milatso achiipaka kpwenye hizo pembe zirizo kpwenye pembe za phatu pha kulavira sadaka kpwa chalache ili kuphatakasa. Alafu achi hala milatso chiyosala achiimwaga photsi phenye hako ra phatu pha kulavira sadaka, chihivyo achiphatakasa ili aphahumire kpwa kulavira sadaka. ¹⁶ Alafu, Musa achi hala marunya gosi gokala kpwenye mahumboge, chala cha ini phamwenga na figo zosi mbiri na marunyage na achiviocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. ¹⁷ Ela nyama, chingo na ufumba wa ndzau hiye, achiviocha kondze ya kambi dza Mwenyezi Mlungu arivyomlagiza Musa.

¹⁸ Alafu, Musa achireha turume ra sadaka ya kuochwa. Aruni na anae achiika mikono yao dzulu ya chitswa cha turume hiro. ¹⁹ Musa achiritsindza na milatsoye achiitimvya-timvya chila uphande wa pho pha phatu pha kulavira sadaka. ²⁰ Achikata-kata hiro turume vipandevipande na Musa achiviocha phamwenga na

chitswache na marunyage. ²¹ Alafu gara mahumbo na marondo achigatsukutsa na madzi, Musa achigaocha gosi dzulu ya phatu pha kulavira sadaka phamwenga na seemu zanjina za ro turume dza sadaka ya kuochwa. Iyo ni zawadi yenye kungu nono imuhmirayo Mwenyezi Mlungu. Musa achienda kama arivyolagizwa ni Mwenyezi Mlungu.

²² Alafu achireha turume ranjina, dza sadaka ya kuatenga kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu. Aruni na anae achiika mikono yao dzulu ya chitswa cha turume hiro. ²³ Musa achiritsindza. Achihala seemu ya milatso ya hiro turume na achimpaka Aruni kpwenye ndewe ya sikirore ra kulume, dzalagumbe ra mkp-wonowe wa kulume na ra chiguluche cha kulume. ²⁴ Ana a Aruni nao achedza, naye Musa achiapaka seemu ya milatso kpwenye ndewe za masikiro gao ga kulume, madzalagumbe ga mikono yao ya kulume na ga magulu gao ga kulume. Milatso yanjina achiitimvira-timvira pho phatu pha kulavira sadaka chila uphande. ²⁵ Alafu, achihala marunya gosi, yani mchira wenye marunya, marunya gosi ganagofwinika mahumbo, chala cha ini, phamwenga na figo zosi mbiri na marunyage na chiga cha kulume. ²⁶ Alafu, achihala mkpwahe mmwenga uriokandwa na mafuha, keki mwenga na bisikuti mwenga kula kpwenye kaphu ya mikaha isiyotiywa hamira iriyo mbere za Mwenyezi Mlungu achiviika vyosi dzulu ya vipande vya marunya na chira chiga. ²⁷ Musa achiviika mikononi

mwa Aruni na anae, nao achiviunula dzulu kuonyesa akamlavira Mwenyezi Mlungu dza sadaka ya kuunulwa. ²⁸ Alafu Musa achihala vitu hivyo vyosi kula mwao mikononi achiviocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka phamwenga na sadaka za kuochwa. Hino ni sadaka ya kuikpwa mbere za Mwenyezi Mlungu, yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu, hino ni zawadi yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu. ²⁹ Chisha Musa achihala ira laga na achiiunula dzulu achilavya sadaka ya kuunulwa mbere za Mwenyezi Mlungu. Seemu iyo ya turume ra kutengera alavyadzi-sadaka kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu ni mtalo wa Musa dza arivyolagizwa ni Mwenyezi Mlungu.

³⁰ Alafu Musa wahala chiasi cha mafuha ga utakaso na milatso kula phatu pha kulavira sadaka achimtimvira-timvira Aruni na anae na nguwo zao piya. Chihivyo Musa achimtenga Aruni na anae na nguwo zao kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu.

³¹ Musa achimuambira Aruni na anae, “Jitani hira nyama pho phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano, muiye phapho hiphophamwenga na mikahe iriyo mo kapuni mwenye sadaka za kutenga alavyadzi-sadaka kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu. Hendani dza vira nirivyokulagiza uwe na anao kukala seemu iyo ni iriwe ni mwimwi. ³² Nyama yoyosi au mkpwahe wowosi ndiosala ni uochwe. ³³ Tamundatuluka kondze ya phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano kpwa

muda wosi wa siku sabaa, yani hadi muda wenu wa kutengbwa kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu usire. ³⁴ Mwenyezi Mlungu akalagiza huhende dza vira huchivyohenda rero kusudi hukuhendereni upatanisho kpwa kukuusirani dambi. ³⁵ Ni msale pho phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano usiku na mutsi kpwa muda wa siku sabaa, na muhende gara mrigo-lagizwa ni Mwenyezi Mlungu, ili msifwe. Hivi ndivyo nirivyolagizwa ni Mwenyezi Mlungu.” ³⁶ Phahi, Aruni na anae achienda gosi ambago Mwenyezi Mlungu walagiza kutsupira Musa.

9

Alavyadzi-sadaka anaandza kazi yao

¹ Siku sabaa za kutakaswa ziriphosira, Musa achimuiha Aruni na anae phamwenga na atumia a Iziraeli. ² Achimuambira Aruni, “Hala mwana ndzau kpwa ajili ya sadaka ya ku-usa dambi na turume kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa, nyama osi hinyo asikale na virema, uarehe mbere za Mwenyezi Mlungu. ³ Aambire Aiziraeli ahale ndenje mwenga kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi, mwana ndzau mmwenga wa mwaka mmwenga na turume mwenga ra mwaka mmwenga, kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa, osi asiokala na virema. ⁴ Ndzau mmwenga na turume mmwenga kpwa ajili ya sadaka ya amani, alavye mbere za Mwenyezi Mlungu phamwenga na sadaka ya mtsere uriotsanganywa na mafuha, mana rero Mwenyezi Mlungu andaatsembukira.”

⁵ Aiziraeli achireha vyosi hivyo mbere ya hema ra mkpwutano dza vira Musa arivyola-giza na osi phamwenga achisengera phephi mbere za Mwenyezi Mlungu. ⁶ Musa achi-aambira, “Mwenyezi Mlungu akakulagizani muhende dzambo hiri ili muone ngumaye.” ⁷ Alafu Musa achimuambira Aruni, “Phiya pho phatu pha kulavira sadaka, ukalavye sadakayo ya kuusa dambi na sadaka ya kuochwa. Piya ulavye sadaka za kuusa dambi chizorehwa ni atu na za kuochwa na uhende upatan-isho kpwa kuusa dambiyo na za atu dza vira Mwenyezi Mlungu arivyolagiza.”

⁸ Phahi, Aruni achisengerera phatu pha kulavira sadaka, achitsindza yuya mwana ndzau dza sadaka ya kuusa dambiye mwenye. ⁹ Anae achimrehera milatso, naye Aruni achidyoga chalache kpwenye milatso iyo na kuipaka kpwenye hizo pembe zirizo kpwenye pembe za phatu pha kulavira sadaka. Milatso yosala achiimwaga kpwenye hako ra phatu pha kulavira sadaka. ¹⁰ Achihala marunya, figo na chala cha ini cha yo sadaka ya kuusa dambi achiviocha vyosi dzulu ya phatu pha kulavira sadaka dza vira Mwenyezi Mlungu arivyolagiza Musa. ¹¹ Ela nyama na chingo achiviocha mohoni kondze ya kambi.

¹² Alafu Aruni achitsindza nyama wa sadaka ya kuochwa. Anae achimrehera milatso, naye achiimwagira-mwagira phatu pha kulavira sadaka pande zosi. ¹³ Chisha achimrehera sadaka za kuochwa, chipande

chimwenga-chimwenga, na chitswa, naye achiviocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. ¹⁴ Achitsukutsa mahumbo na marondo na achigaocha dzulu ya zo seemu zanjina za sadaka ya kuochwa pho phatu pha kulavira sadaka.

¹⁵ Alafu, Aruni achireha sadaka ya atu. Achihala ndenje ya sadaka ya kuusira atu dambi, achiitsindza na kuilavya sadaka ya kuusa dambi, dza viratu arivyohenda kpwa hira ya mwandzo. ¹⁶ Alafu achireha hira sadaka ya kuochwa na achiilavya kulengana na lagizo. ¹⁷ Kanda na sadaka ya mtsere ariyoitiya kpwenye sadaka ya kuochwa ya chila ligundzu, wanyaha fumba mwenga ra mtsere na kuriocha dzulu ya phatu pha kulavira sadaka.

¹⁸ Viratu vira Aruni, achitsindza hira ndzau na rira turume ra sadaka ya amani kpwa ajili ya atu. Anae achimrehera milatso ambayo waimwagira-mwagira pande zosi za phatu pha kulavira sadaka. ¹⁹ Wahala marunya gosi ga ndzau hiye na turume hiro, yani mchira wenye marunya wa turume, marunya gofwinika mahumbo, figo na chala cha ini, ²⁰ achigaika dzulu ya vidari, na achigatsukula hadi phatu pha kulavira sadaka achigaocha. ²¹ Ela vira vidari na vira viga vya kulume, Aruni waviunula dzulu kuonyesa akamlavira Mwenyezi Mlungu dza sadaka ya kuunulwa, kulengana na vira Musa arivyolagiza.

²² Aruni ariphomala kulavya sadaka zosi,

yani sadaka ya kuusa dambi, sadaka za kuochwa na sadaka za amani, achiaunurira atu mikono, achiabariki, alafu achitserera photsi. ²³ Chisha Musa na Aruni achiinjira ndani ya hema ra mkpwutano. Ariphotuluka achiabariki atu, na nguma ya Mwenyezi Mlungu ichiatsembukira atu osi. ²⁴ Moho wala mbere za Mwenyezi Mlungu uchiocha sadaka za kuochwa na marunya gokala dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. Atu osi ariphoona hinyo moho a pigana njerejere na achisujudu.

10

Dambi ya Nadabu na Abihu

¹ Nadabu na Abihu, ana a Aruni, ahala chila mmwenga chetezoche, achiika moho na uvumba, achimlavira Mwenyezi Mlungu moho usioruhusiwa, ambao tauyalengana na lagizo ra Mwenyezi Mlungu. ² Phahi, moho wala mbere za Mwenyezi Mlungu, uchiocha hinyo barobaro nao achifwa mbereze. ³ Kpwa hivyo, Musa achimuambira Aruni, "Higa ndigo gara Mwenyezi Mlungu arigogomba ariphoamba, 'Nindadzionyesa kukala ni mtakatifu kahi ya hara ario phephi nami, nindahewa nguma mbere za atu osi!' " Aruni achinyamala zii.

⁴ Phahi, Musa achiiha Mishaeli na Elizafani, ana a Uzieli, ise mdide wa Aruni, achiaambira edze ause nyufu za ndugu zao kula Phatu Phatakatifu na kuziphirika kondze ya kambi. ⁵ Achigbwira kandzu za zo nyufu za ndugu zao achiaguruta hadi kondze ya kambi, dza vira Musa arivyoamuru. ⁶ Alafu

Musa achimuambira Aruni na anae, Eliazari na Ithamari, “Msidimule nyere zenu wala kukpwanyula nguwo zenu kpwa chiriro, la sivyo mundafwa na kuarehera Aiziraeli osi chivyamwenga tsukizi za Mwenyezi Mlungu. Ela ndugu zenu, yani nyumba yosi ya Iziraeli, anaweza kurira kpwa sababu ya moho hinyo Mwenyezi Mlungu achioreha. ⁷ Msituluke kondze ya phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano, ama sivyo mundafwa. Mana mafuha ga kutengbwa kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu ga dzulu yenu.” Aruni na anae achienda kama vira Musa arivyoamba.

⁸ Mwenyezi Mlungu achimuambira Aruni, ⁹ “Munaphomenya ndani ya hema ra mkpwutano, uwe na anao msinwe uchi wa zabibu wala uchi wowosi, ama sivyo mundafwa. Hiri rindakala lagizo ambaro vivyazi vyenu vyosi vinalondwa virilunge siku zosi. ¹⁰ Mnalondwa kuika tafwauti kahi ya mambo matakatifu na mambo ga kawaida, kahi ya mambo garigo najisi na sigokala najisi. ¹¹ Mundaafundza Aiziraeli malagizo gosi ambago Mwenyezi Mlungu wakuambirani kutsupira Musa.”

¹² Musa achimuambira Aruni na anae ariosala, Eliazari na Ithamari, “Halani hira seemu ya sadaka ya mtsere yosala kula sadaka anazolavirwa Mwenyezi Mlungu. Mtengeze mikahе isiyotiywa hamira na muirye kanda-kanda ya phatu pha kulavira sadaka mana sadaka iyo ni takatifu kabisa. ¹³ Mundairya Phatu Phatakatifu kpwa sababu hinyo ni

mtaloo na chivyazicho kahi za sadaka zireherwazo Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa. Hivi ndivyo nirivyoamriwa. ¹⁴ Ela laga chiyounulwa mbere za Mwenyezi Mlungu na chiga chinacholaviwa dza sadaka kpwa kunulwa mbere za Mwenyezi Mlungu, munaweza kuvirya phatu phophosi ambapho si najisi. Undarya uwe na anao alume na achetu. Vitu hivyo ukahewa kama mtaloo na wa chivyazicho kula sadaka za amani za atu a Iziraeli. ¹⁵ Chira chiga chiricholaviwa na laga chiyounulwa mbere za Mwenyezi Mlungu andavireha phamwenga na sadaka za marunya ganagolaviwa kpwa kuochwa. Hivyo vindakala vyako phamwenga na anao, hinyo ni mtalo wenu hata kare na kare dza vira Mwenyezi Mlungu arivyolagiza.”

¹⁶ Phaji, Musa wauza-uza sana kuhusu hira ndenje ya sadaka ya kuusa dambi, naye achimanya kukala ikaochwa kare. Hivyo achiareyera sana Eliazari na Ithamari, ana a Aruni ariosala, achiauza, ¹⁷ “Kpwa utu wani tamyairya Phatu Phatakatifu? Iyo kala ni chitu chitakatifu kabisa na kala mkaihewa ili kuusa makosa ga Aiziraeli osi phamwenga na kuahendera upatanisho kpwa kuausira dambi mbere za Mwenyezi Mlungu. ¹⁸ Tsona, kpwa vira mlatsowe tauyarehwa ndani ya Phatu Phatakatifu, mwalondwa mumurye muhalani mbere ya hema ra mkpwutano dza nrivyolagiza.” ¹⁹ Aruni achimuambira Musa, “Lola, rero akalavya sadaka yao ya kuusa dambi na

sadaka yao ya kuochwa mbere za Mwenyezi Mlungu, na mambo higa gakahendeka. Dze, kalapho nkarya iyo sadaka ya kuusa dambi hivi rero, ingekubalika mbere za Mwenyezi Mlungu?”²⁰ Musa ariphosikira higo, achihamirwa.

11

Nyama a kuriwa na asioriwa (Kumbukumbu 14:3-21)

¹ Mwenyezi Mlungu achiaambira Musa na Aruni, ² “Aambire Aiziraeli hivi: Kahi ya nyama osi kwenye tsi, ambao munaweza kurya ni hano. ³ Munaweza kurya nyama yeyesi mwenye makpwatsa goganyika seemu mbiri na anatserrura. ⁴ Ela kahi ya nyama atserurao, au ario na makpwatsa ga kuganyika seemu mbiri, msirye ngamia. Iye kpweni ni najisi, mana anatserrura ela kana makpwatsa ga kuganyika seemu mbiri. Msirye kpwang’a mana ni najisi kpweni. Anatserrura, ela kana makpwatsa ga kuganyika seemu mbiri. Msirye tsungula mana ni najisi kpweni. Anatserrura, ela kana makpwatsa ga kuganyika seemu mbiri. ⁵ Msirye kpwang’a kpwa kukala iye anatserrura ela makpwatsage tagayaganyika, hiye kpweni ni najisi. ⁶ Msirye tsungula, iye anatserrura ela makpwatsage tagayaganyika, iye naye kpweni ni najisi. ⁷ Msirye nguluwe, iye ana makpwatsa garigoganyika ela katserura, hiye kpweni ni najisi. ⁸ Kpwa sababu nyama aha ni najisi, msirye nyama yao wala msigute nyufu zao.

⁹ “Kahi ya viumbe vyosi vya madzini, munaweza kurya chiumbe chochosi chiricho na mapezi na mamba, chiricho baharini au myuhoni. ¹⁰ Ela chochosi chiishicho baharini au myuhoni, ambacho tachina mapezi wala mamba, yani viumbe vyanjina vyosi viishivyo madzini ni najisi kpwenu. ¹¹ Viumbe hivyo vindakala najisi kpwenu. Msirye nyama yao, wala msigute nyufu zao mana ni najisi. ¹² Chiumbe chochosi chiishicho ndani ya madzi ambacho tachina mapezi na mamba ni najisi kpwenu.

¹³ “Hinya ndio nyama a mapha ambao ni najisi kpwenu. Kpwa hivyo, msiarye: Kozi, furukombe, pungu, ¹⁴ mweko, aina zosi za nderi, ¹⁵ aina zosi za kunguru, ¹⁶ mbuni, bweka, dudumizi, aina zosi za chiphanga, ¹⁷ chororo, aina zosi za vimburu, aina zosi za manjera, korongo, koikoi, hudihudi na chila aina ya nundu, ¹⁸ mumbi, mwari, nderi, ¹⁹ manjera, aina zosi za koikoi, hudihudi na nundu.

²⁰ “Adudu osi enye mapha aambalao na magulu mane, ni najisi kpwenu. ²¹ Ela, kahi ya adudu enye mapha anyendekao kpwa magulu mane mare ga kutiniratinira dzulu ya tsi munaweza kurya. ²² Hinyo ni: Chila aina ya ndzije, ya nyoe, ya vyenene na ya mabandzi. ²³ Ela adudu anjina osi enye mapha na magulu mane ni najisi kpwenu.

²⁴ “Unaweza kudzinajisi kpwa kurya au kuguta nyama hinya; yeyesi ndiyeguta nyufu za nyama hinya andakala najisi hadi dziloni. ²⁵ Yeyesi ndiyetsukula nyufu zao ni afule nguwoze naye andakala najisi hadi dziloni.

²⁶ Nyama enye ni hara arioahulwa makpwatsa ela tagayaganyika kano mbiri na taatserura. Mutu yeyesi ndiyeguta nyufu za nyama hinyo andakala najisi. ²⁷ Nyama osi anyendekao kpwa mafumba gao kahi za osi anyendekao na magulu mane, ni najisi kpwenu na yeyesi ndiyeguta lufu ra nyama dza hiye andakala najisi hadi dziloni. ²⁸ Mutu yeyesi ndiyet-sukula nyufu za nyama hinyo andakala najisi hadi dziloni, naye andafula nguwoze. Hinyo kpwenu ni najisi.

²⁹ “Kahi ya viumbe vinyendekavyo photsi hivi ni najisi kpwenu: Kala, kotso, chila aina ya mjusi, ³⁰ phalaphala, mbulu kenge, chijenje, mbulu na lumbwi. ³¹ Hinyo osi ni najisi kpwenu na yeyesi ndiyeguta nyufu zao, andakala najisi hadi dziloni. ³² Napho lufu ra viumbe hivyo rikagbwerera chitu chochosi, ikale ni chifwaya cha muhi, nguwo, chingo, gunia au mwiyo wowosi unaohumirwa kpwa kazi yoyosi, mwiyo hinyo undakala najisi hadi dziloni. Ili kuchihenda chikale swafi chinalondwa kutsukutswa na madzi. ³³ Napho lufure rikagbwerera mwiyo wa ulongo, phahi, chitu chochosi chiricho ndani ya mwiyo hinyo ni najisi na mwiyo hinyo ni uvundzwe. ³⁴ Chakurya au chinwadzi chochosi chichiguta madzi kula mwiyo hinyo chindakala najisi. ³⁵ Chila chitu ambacho chikagbwererwa ni lufu, chindakala najisi. Ichikala ni dziko ra ulongo ra kuochera mikahe au nyungu ni ivundzwe. Vindakala najisi navyo ni vinajisi kpwenu. ³⁶ Pula za madzi au

Chisima cha kudzengerwa tachindanajisika. Ela chochosi ndichoguta nyufu hizi chindakala najisi. ³⁷ Ichikala lufu rikagbwerera mbeyu za kuphanda, mbeyu hizo tazindakala najisi. ³⁸ Ela napho mbeyu zikatiywa madzini na zikagbwererwa ni lufu, phahi, mbeyu hizo ni najisi kpwenu.

³⁹ “Ichikala nyama yeyesi munayeruhusiwa kurya, akafwa mwenye, yeyesi ndiyeguta lufu, andakala najisi hadi dziloni. ⁴⁰ Mutu yeyesi achirya nyama ya lufu hiro andafula nguwoze na andakala najisi hadi dziloni. Na yeyesi ndiyetsukula lufu hiro, andafula nguwoze, naye andakala najisi hadi dziloni.

⁴¹ “Chiumbe chochosi chinachonyendeka photsi ni tsukizo kpwenu, msichirye. ⁴² Chochosi chinachoambala na ndani, chochosi chinachonyendeka photsi kpwa magulu mane au magulu manji, msichirye kpwa mana ni tsukizo. ⁴³ Kpwa hivyo msidzihende kukala tsukizo kpwa njira ya kurya au kuguta viumbe vihambalavyo mndadzinajisi. ⁴⁴ Kpwa sababu mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu, dzitakaseni na mkale atakatifu kpwa mana mimi ni mtakatifu. Wala msidzinajisi na chochosi chinachoambala photsi. ⁴⁵ Kpwa sababu mimi Mwenyezi Mlungu, ndimi yekutuluzani kula tsi ya Misiri kusudi nikale Mlungu wenu; kpwa hivyo kalani atakatifu kpwa mana mimi ni mtakatifu.

⁴⁶ “Iyo phahi, ndiyo shariya kuhusu nyama, nyama a mapha na viumbe vyosi virivyo moyo viishivyo ndani ya madzi na vinavyonyendeka photsi, ⁴⁷ ili kutafwautisha kahi ya chiricho najisi na chisichokala najisi, chiwezacho kuriwa na sichoweza kuriwa.”

12

Kutakasa achetu bada ya kudzivugula

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, ² “Aambire atu a Iziraeli hivi: Mchetu achiphaha mimba na kudzivugula mwana mlume, andakala najisi kpwa muda wa siku sabaa sawa na anavyokala wakati ana ga chichetu. ³ Mwana hiye andatiywa tsatsani sikuye ya nane. ⁴ Alafu mchetu hiye andaenderera kukala najisi kpwa muda wa siku mirongo mihahu na tahu ndipho akale si najisi bada ya kutuma. Wakati hinyo, asigute chochosi chitakatifu wala kuinjira Phatu Phatakatifu hadi siku za kutakasikakpwe ndiphotimiya. ⁵ Ela, napho akadzivugula mwana mchetu, phahi, andakala najisi kpwa muda wa wiki mbiri dza vira inavyokala wakati ana ga chichetu. Andaenderera kukala najisi kpwa muda wa siku mirongo sita na sita.

⁶ “Siku za kutakaswakpwe ndiphotimiya, ikale akaphaha mwana mlume au mchetu, andamrehera mlavyadzi-sadaka hipho phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano turume ra mwaka mmwenga kpwa ajili ya sadaka

ya kuochwa na mwana njiya manga au njiya, kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi. ⁷ Mlavyadzi-sadaka andamreha mbere za Mwenyezi Mlungu na kumuhendera mchetu hiye upatanisho kpwa kumuusira najisi naye andakala si najisi tsona. Hiri ni lagizo ra kuelekeza mchetu yeyesi ndiyedzivugula mwana mlume au mchetu.

⁸ “Napho kaweza kulavya turume, phahi, andareha njiya airi au ana njiya manga airi; mmwenga kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa na wanjina kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi. Mlavyadzi-sadaka andamuhendera mchetu hiye upatanisho kpwa kumuusira najisi, naye andakala swafi.”

13

Malagizo kuhusu ukongo wa ngozi wa kuambukiza

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa na Aruni, ² “Ichikala mutu yeyesi andakala na kufutuka au viphere au vyoga dzulu ya mwiriwe, ambavyo vinaweza kukala ukongo wa ngozi wa kuambukiza, phahi, ni lazima arehwe kpwa mlavyadzi-sadaka Aruni au mmwenga wa anae ndiyekala mlavyadzi-sadaka. ³ Mlavyadzi-sadaka andachunguza phatu pharipho ukongo na ichikala nyere za phatu phara zikagaluka nyereru na ukongo wenye uchionekana kukala u ndani zaidi ya ngozi ya mwiriwe, phahi,

hinyo ni ukongo wa ngozi wa kuambukiza. Mlavyadzi-sadaka achimala kumchunguza hivyo, andatangaza kukala mutu yuya ni najisi. ⁴ Ela ichikala seemu hiyo, dzagbwe ni nyereru ela nyo wereruwe taudzangbwenya sana ndani ya chingo na wala nyere za phatu phara taziyabadilika kukala nyereru, phahi, mlavyadzi-sadaka andamtenga mutu yuya kpwa muda wa siku sabaa. ⁵ Siku ya sabaa, mlavyadzi-sadaka andamchunguza tsona yuya mutu, na ichikala, kulengana na uchunguziwe akaona hinyo ukongo taudzangbwebadilika na taudzangbwegota kpwenye ngoziye, phahi, andamtenga mutu hiye kpwa siku zanjina sabaa.

⁶ “Mlavyadzi-sadaka andamchunguza tsona mutu hiye siku ya sabaa. Napho kulengana na uchunguziwe, hira seemu ya ukongo inayaya na ukongo taudzangbwegota, phahi, mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu yuya ni swafi, hinyo ni uphere tu. Mutu hiye ni afule nguwoze, naye andakala swafi. ⁷ Ela viphere vira vichigota kpwenye ngozi, bada ya mutu hiye kudzionyesa kpwa mlavyadzi-sadaka kpwa ajili ya kutangazwa kukala ni swafi, phahi, andakpwedza tsona kpwa mlavyadzi-sadaka. ⁸ Mlavyadzi-sadaka andamchunguza tsona, na napho ukongo wa ngozi ukagota kpwenye ngozi, phahi, mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu yuya ni najisi mana hinyo ni mahana.

⁹ “Napho mutu akagbwirwa ni mahana, andarehwa kpwa mlavyadzi-sadaka.

¹⁰ Mlavyadzi-sadaka andamchunguza na napho akafutuka utu wereru ambao ukahenda malalaikage gakale mereru na kufutuka kura kukagaluka kukala chironda chiitsi, ¹¹ higo ni mahana ga muda mure. Mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu hiye ni najisi. Kandamtenga mutu hiye kpwa amchunguze tsona mana ni najisi kare. ¹² Napho ukongo wa kuambukiza ukamgbwira na ukagota mwiri mzima, kula chitswani hadi maguluni, hata ikale mlavyadzi-sadaka anaweza kuona, ¹³ phahi mlavyadzi-sadaka andamchunguza. Naye achiona kukala ukongo hinyo ukagota mwiri mzima, phahi, andatangaza kukala mutu hiye ni swafi kpwa sababu mwiri ukagaluka kukala mwereru na hivyo mutu hiye ni swafi. ¹⁴ Ela achionekana na chironda chiitsi, phahi, mutu hiye andakala ni najisi. ¹⁵ Mlavyadzi-sadaka andachunguza hicho chironda chiitsi na kumtangaza kukala ni najisi kpwa sababu hinyo ni ukongo wa ngozi wa kuambukiza. ¹⁶ Ela hicho chironda chichigaluka tsona kukala chereru, mutu hiye andauya kpwa mlavyadzi-sadaka. ¹⁷ Mlavyadzi-sadaka andamchunguza na achiona kukala chikagaluka kukala chereru, phahi, andatangaza kukala mutu hiye ni swafi.

¹⁸ “Napho mutu akagbwirwa ni iphu, naro rikaphola, ¹⁹ ela pho phariphokala na iphu phafutuka na phachikala phereru au avi phereru avi phakundu, analondwa kumuonyesa mlavyadzi-sadaka. ²⁰ Mlavyadzi-sadaka andamchunguza hiye mutu, naye

achiona kukala ukongo hinyo u ndani zaidi ya ngozi na go malalaika ga phatu phara gakagaluka kukala mereru, phahi, mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu hiye ni najisi. Higo ni mahana ambago gakaandza kpwenye iphu. ²¹ Ela napho mlavyadzi-sadaka akamchunguza hiye mutu na kuona kukala malalaika ga phatu phara sigo mereru wala ukongo hinyo taundani sana ya ngozi, ela phanayaya, phahi, andamtenga hiye mutu kpwa muda wa siku sabaa. ²² Napho ukongo hinyo ukagota kpwenye ngozi, phahi, mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu hiye ni najisi, seemu iyo ina ukongo wa kuambukiza. ²³ Ela, napho hinyo ukongo taudzangbwebadilika na taudzangbwegota kpwenye ngoziye, phahi, hiro ni kuphyu ra iphu tu. Mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu hiye ni swafi.

²⁴ “Au, ichikala mutu waphya na cho chironda chiitsi chikagaluka kukala kundu na wereru, ²⁵ mlavyadzi-sadaka andachichunguza. Naye achiona kukala malalaika gakagaluka kukala mereru na ukongo ukamenya ndani sana, phahi, hinyo ni ukongo wa kuambukiza. Ukongo hinyo ukadzituluza kpwa njira ya phatu phara phophya. Mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu hiye ni najisi, mana ana mahana. ²⁶ Ela napho mlavyadzi-sadaka achiona kukala malalaika ga phatu phara si mereru na nyo ukongo taundani sana ela ura wereru unayaya, phahi, mlavyadzi-sadaka andamtenga mutu hiye kpwa muda

wa siku sabaa. ²⁷ Siku ya sabaa, mlavyadzi-sadaka andamchunguza. Napho cho chironda chikatsatsamuka, phahi, mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu yuya ni najisi, mana ana ukongo wa ngozi wa kuambukiza. ²⁸ Ela, napho hicho chironda tachikatsatsamuka, ela nyo wereru unayaya, hiko ni kufutuka chikorehwa ni kuphya. Phahi, mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu hiye ni swafi, mana hiro ni kuphyu ra kuphya.

²⁹ “Napho mutu yeyesi mlume au mchetu, ana ukongo phakpwe chitswani au cheruni, ³⁰ mlavyadzi-sadaka andachunguza ukongo hinyo. Ichikala andaona kukala ukongo u ndani sana na nyere zi mandano na ni nyembamba, phahi, andatangaza kukala mutu hiye ni najisi, mana higo ni mahana ga chitswa au ga cheru. ³¹ Napho mlavyadzi-sadaka andachunguza pho phakongo na aone kukala taundani sana ya ngozi na nyere si nyiru, phahi mlavyadzi-sadaka andamtenga mutu hiye kpwa muda wa siku sabaa. ³² Siku ya sabaa mlavyadzi-sadaka andaphachunguza pho phenye ukongo hinyo. Achiona taphaen-jerekere na taphana nyere za rangi ya mandano wala nyo ukongo taundani sana ya ngozi, ³³ phahi mutu hiye andanyola chitswache au cheruche. Ela phatu phara phenye ukongo kandaphanyola. Alafu mlavyadzi-sadaka andamtenga mutu hiye kpwa muda wanjina wa siku sabaa. ³⁴ Siku ya sabaa, mlavyadzi-sadaka andachunguza pho phatu phakongo. Ichikala mlavyadzi-sadaka andaona kukala

ukongo hinyo taukaenjerezeka wala kumenya ndani ya ngozi, phahi, andatangaza kukala mutu yuya ni swafi. Mutu hiye andafula nguwoze, naye andakala swafi. ³⁵ Ela ichikala ukongo hinyo ukaenjerezeka bada ya kutangazwa kukala swafi, ³⁶ mutu hiye andachunguzwa ni mlavyadzi-sadaka na ichikala ukaenjerezeka, mlavyadzi-sadaka kandakala na haja ya kuendza nyere zenye rangi ya mandano. Mutu hiye andakala najisi. ³⁷ Ela ichikala mlavyadzi-sadaka andaona kukala hira seemu iriyo kongo taikabadilika na nyere nyiru zikamera phatu hipho, phahi, ukongo undakala ukaphola, na mutu hiye ni swafi. Mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala mutu hiye ni swafi.

³⁸ “Napho mutu yeyesi, akale mlume au mchetu, ana alama nyereru mwakpwe mwirini, ³⁹ mlavyadzi-sadaka andamchunguza mutu hiye. Ichikala mlavyadzi-sadaka andaona kukala alama hizo ni nyereru chidide, hinyo ni ukongo wa kawaida, mutu hiye ni swafi.

⁴⁰ “Napho mutu akahenda lilazi ra kogoni, iye ni swafi mana ana lilazi tu. ⁴¹ Ichikala mutu nyereze zikauka lihosini, mutu hiye ana lilazi tu naye aswafi. ⁴² Ela napho phakpwe chitswani phenye lilazi phana alama ya kundu na wereru, hinyo ni ukongo wa ngozi wa kuambukiza unaoandza kpwenye lilazire hipho kogoni au kpwenye lihosi. ⁴³ Mlavyadzi-sadaka andamchunguza na ichikala andaona kukala hiko kufutuka kuna rangi ya kundu

na wereru kpwenye lilazi kogoni au kpwenye lihosi na ambao u dza ukongo wa ngozi wa kuambukiza kpwenye ngozi, ⁴⁴ phahi, mutu hiye ana ukongo wa kuambukiza, na ni najisi. Mlavyadzi-sadaka andamtangaza kukala ni najisi, kpwa sababu ya ukongo urio phakpwe chitswani.

⁴⁵ “Mwenye ukongo wa kuambukiza yeyesi andavwala mademu, nyereze kandazitsana, andabwiningiza mromowe na mkpwonowe na kugomba kpwa sauti kuamba, ‘Mino ni najisi, mino ni najisi.’ ⁴⁶ Andaenderera kukala najisi kpwa muda wosi ndiokala na ukongo hinyu. Iye ni najisi, naye ni lazima asagale macheye kondze ya kambi.

*Malagizo kuhusu koga
kpwenye nguwo*

⁴⁷ “Napho nguwo ina aina ya madowa ga koga, ikale ya nyoya za mang’ondzi au katani, ⁴⁸ nguwo iyo ikale ikafumwa au kusukpwa na katani au nyoya za mang’ondzi au ni nguwo ya chingo ya aina yoyosi, ⁴⁹ ichikala hiro dowara koga ri rangi ya nyasi mbitsi au ya kundu kpwenye nguwo hiyo, phahi, nguwo iyo ina koga ya kuambukiza. Kpwa hivyo ni lazima mlavyadzi-sadaka aonyeswe iyo nguwo. ⁵⁰ Mlavyadzi-sadaka andachunguza hiro dowara koga iyo naike nguwo iyo kanda kpwa muda wa siku sabaa. ⁵¹ Siku ya sabaa andachunguza dowara hiro ra koga. Ichikala hiro dowara koga rikagota kpwenye nguwo hiyo, ikale ni ya kufumwa, kusukpwa, ya chingo au ya chitu chanjina chochosi chotengezwa na chingo, nguwo

iyo indakala na koga inayogota. ⁵² Mlavyadzi-sadaka andaiocha nguwo iyo mana ina aina ya koga inayogota.

⁵³ “Ela mlavyadzi-sadaka achiona hiro dowara koga tarikagota kpwenye nguwo, ⁵⁴ phahi, andalagiza nguwo iyo ifulwe na kuikpwa kanda kpwa muda wanjina wa siku sabaa. ⁵⁵ Mlavyadzi-sadaka andachunguza nguwo iyo bada ya kifulwa. Ichikala dowahiro taridzangbwegaluka rangiye hata dzagbwe tarikagota, phahi, nguwo iyo ni najisi nayo ni iochwe, ikale dowahiro ri ndani au kondze ya nguwo hiyo. ⁵⁶ Napho mlavyadzi-sadaka andaona kukala hiro dowarinyaya bada ya kifulwa, phahi andakata iyo seemu iriyo na aina ya koga igotayo. ⁵⁷ Alafu, ichikala hiro dowarindaonekana tsona kpwenye nguwo yofumwa, yosukpwa au kpwenye chituchochosi cha chingo, phahi inakoga inayogota. Kpwa hivyo nguwo iyo andaiocha. ⁵⁸ Ela nguwo ambayo dowara koga rikauka bada ya kifulwa, indafulwa kano ya phiri na hivyo indakala swafi.

⁵⁹ “Higa ndigo malagizo kuhusu madowaga koga ndigokala kpwenye nguwo za nyoya za mang’ondzi, za katani yofumwa, yosukpwa au za chingo. Kpwa njira iyo mundaweza kutafwautisha kahi ya nguwo isiyokala najisi na hira inayokala najisi.”

14

*Kutakaswa bada ya kuphola
ukongo wa ngozi*

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
² “Higa ndigo malagizo kuhusu enye mahana katika siku za kutakaswa kpwao, bada ya kuphola ndiphorehwa kpwa mlavyadzi-sadaka.
³ Mlavyadzi-sadaka andaphiya akamchunguze yuya mutu kondze ya kambi. Ichikala ukongo hinyo ukaphola,
⁴ phahi, mlavyadzi-sadaka andaamuru areherwe nyama airi a mapha ario swafi na azima, chigongo cha muhi wa muerezi, sufi ya kundu na chiphungo cha muhisopo kpwa ajili ya yuya mutu ndiyetakaswa.
⁵ Mlavyadzi-sadaka andaamuru nyama wa mapha mmwenga atsindzwe dzulu ya nyungu yenye madzi swafi ga muhoni gajerago.
⁶ Mlavyadzi-sadaka andahala yuya nyama wa mapha chiyesala, chira chigongo cha muerezi, sufi ya kundu na chira chiphungo cha muhisopo na kuvivwika vyosi kpwenye madzi chigotsanganyika na milatso ya yuya nyama wa mapha chiyetsindzwa.
⁷ Alafu, andamtimvira-timvira yuya mwenye kutakaswa hira milatso kano sabaa, alafu andatangaza kukala mutu hiye ni swafi. Andamricha yuya nyama wa mapha mzima aphiye vyakpwe weruni.
⁸ Hiye mutu andafula nguwoze, andanyola nyereze, na aoge, naye andakala swafi. Bada ya higo andauya ndani ya kambi, ela andasagala kondze ya hemare kpwa muda wa siku sabaa.
⁹ Siku ya sabaa andanyola nyereze zosi za chitswache, cheruche, nyusi na nyere zosi za

mwirini. Alafu andafula nguwoze na kuoga, naye andakala swafi.

¹⁰ “Siku ya nane andareha ana turume airi, mwati wa mwaka mmwenga osi asiokala na virema, kilo tahu za unga mnono uriot-sanganywa na mafuha kpwa ajili ya sadaka ya mtsere phamwenga na mafuha seemu mwenga ya tahu ya lita. ¹¹ Mlavyadzi-sadaka ndiyetakasa mutu hiye andamreha mbere za Mwenyezi Mlungu phephi na phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano phamwenga na vitu chivyoreha. ¹² Mlavyadzi-sadaka andahala mwana turume mmwenga na kumlavya dza sadaka ya kuusa makosa phamwenga na gara mafuha. Andaviunula mbere za Mwenyezi Mlungu. ¹³ Alafu andatsindza yuya mwana ng’ondzi Phatu Phatakatifu, anaphotsindza nyama wa sadaka ya kuusa dambi na sadaka za kuochwa. Sadaka hino ya kuusa makosa na sadaka ya kuusa dambi, ni za mlavyadzi-sadaka. Ni sadaka takatifu kabisa. ¹⁴ Mlavyadzi-sadaka andahala seemu ya milatso ya sadaka ya kuusa makosa na kupaka ye mutu atakaswaye ndewe ya sikirore ra kulume na dzalagumbe ra mkpwonowe wa kulume na ra chiguluche cha kulume. ¹⁵ Alafu, mlavyadzi-sadaka andahala seemu ya mafuha na kugatiya kpwenye fumba ra mkpwonowe wa kumotso. ¹⁶ Andadyoga chala cha mkpwonowe wa kulume kpwenye mafuha higo na amtinvire-tinvire kano sabaa mbere za Mwenyezi Mlungu. ¹⁷ Seemu ya mafuha ndigosala mwakpwe fumbani andapaka

ye mutu atakaswaye ndewe ya sikirore ra kulume na dzalagumbe ra mkpwonowe wa kulume na ra chiguluche cha kulume, phatu pharatu ariphopaka milatso ya sadaka ya kuusa makosa. ¹⁸ Gara mafuha ndigosala andapaka yuya mutu chitswani. Hivyo andamuhendera utakaso kpwa kumuusira najisi mbere za Mwenyezi Mlungu. ¹⁹ Mlavyadzi-sadaka andalavya sadaka ya kuusa dambi na kumuhendera yuya mutu utakaso kpwa kumuusira najisi. Alafu andatsindza mwana turume wa sadaka ya kuochwa. ²⁰ Mlavyadzi-sadaka andalavya hira sadaka ya kuochwa phamwenga na sadaka ya mtsere dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. Hivyo andamuhendera yuya mutu utakaso kpwa kumuusira najisi, naye andakala swafi.

²¹ “Ela ichikala mutu yuya ni mchiya, kana uwezo wa kulavya vitu hivyo, phahi andareha mwana turume mmwenga dza sadaka ya kuusa makosa ambaye andaunulwa dza sadaka ya kuunulwa kpwa kumuhendera yuya mutu utakaso kpwa kumuusira najisi. Andareha viratu vira, kilo mwenga ya unga mnono uri-otsanganywa na mafuha kpwa ajili ya sadaka ya mtsere na mafuha seemu mwenga ya tahu ya lita. ²² Piya andareha njiya airi au ana njiya manga airi chiasi awezacho, mmwenga andakala kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi na wanjina kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa. ²³ Siku ya nane andamrehera mlavyadzi-sadaka vitu hivyo kpwa ajili ya utakasowe mbere za Mwenyezi Mlungu hipho

phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano. ²⁴ Mlavyadzi-sadaka andahala yuya mwana turume wa sadaka ya kuusa makosa phamwenga na gara mafuha seemu mwenga ya tahu za lita na kuviunula dza sadaka ya kuunulwa mbere za Mwenyezi Mlungu. ²⁵ Ye mutu ndiyereha yuya mwana turume wa sadaka ya kuusa makosa andamtsindza. Mlavyadzi-sadaka andahala seemu ya milatso na kupaka yuya mutu atakaswaye ndewe ya sikirore ra kulume, dzalagumbe ra mkpwonowe wa kulume na ra chiguluche cha kulume. ²⁶ Mlavyadzi-sadaka andatiya seemu ya mafuha higo kpwenye fumba ra mkpwonowe wa kumotso. ²⁷ Alafu amtinvire-tinvire na chala cha mkpwonowe wa kulume seemu ya higo mafuha garigo kpwenye fumbare ra kumotso kano sabaa mbere za Mwenyezi Mlungu. ²⁸ Mlavyadzi-sadaka andapaka mafuha yuya mutu atakaswaye ndewe ya sikirore ra kulume, kpwenye dzalagumbe ra mkpwonowe wa kulume, na ra chiguluche cha kulume. Andapaka phatu phara ambapho akapaka hira milatso ya sadaka ya kuusa makosa. ²⁹ Mafuha ndigosala mwakpwe mkpwononi andapaka yuya mutu chitswani, ili kumuhendera utakaso kpwa kumuusira najisi mbere za Mwenyezi Mlungu. ³⁰ Alafu mlavyadzi-sadaka andahala chira ambacho yuya mutu akaweza kureha ikale ni njiya au ana njiya manga. ³¹ Njiya mmwenga andakala kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi na wanjina kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa phamwenga na sadaka ya mtsere. Mlavyadzi-sadaka andamuhendera

mutu yuya utakaso kpwa kumuusira najisi mbere za Mwenyezi Mlungu.

³² “Higa ndigo malagizo kuhusu mutu wa mahana asiyekala na uwezo wa kulavya sadaka ya utakaso ya kawaida.”

Koga kpwenye nyumba

³³ Chisha Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa na Aruni, ³⁴ “Mndiphoinjira tsi ya Kanani ambayo nindakuphani ikale yenu, nami nchihenda aina yoyosi ya koga kpwenye ukuta wa nyumba fulani kpwenye tsi yenu. ³⁵ Phahi, mwenye nyumba iyo analondwa amuambire mlavyadzi-sadaka kukala, ‘Nikaona utu dza koga kpwenye nyumba yangu.’ ³⁶ Mlavyadzi-sadaka andaamuru vitu vyosi ndani ya nyumba iyo vituluzwe kabila ya iye mwenye kadzangbweandza uchunguzi wa rira dow, sedze vikatangazwa vyosi kukala najisi. Alafu andamenya na achunguze nyumba hiyo. ³⁷ Andachunguza koga mo kutani, na achiona ikasababisha madowa-madowa ga rangi ya nyasi mbitisi au ya kundu na kuonekana kukala gakamenya ndani ya kuta, ³⁸ hiye andatuluka kondze na kufunga nyumba iyo kpwa muda wa siku sabaa. ³⁹ Siku ya sabaa, mlavyadzi-sadaka andauya na kuchunguza tsona nyumba hiyo. Ichikala dow hiro rikagota kpwenye kuta za nyumba hiyo, ⁴⁰ andalagiza mawe garigo kpwenye seemu zenye koga zibomolwe na kutsuphiwa phatu pharipho najisi kondze ya mudzi. ⁴¹ Palasta ya ndani ya nyumba iyo yosi indakpwangulwa-kpwangulwa na uchafu

utsuphiwe phatu pharipho najisi kondze ya mudzi. ⁴² Alafu ukuta hinyo undadzengbwa na mawe maphya mo mwatu murimobomolwa. Nayo iyo nyumba indapigbwa palasta luphya.

⁴³ “Ichikala dowā rira rindatsembuka tsona bada ya kulavya mawe higo na kukpwan-gula palasta na kuipiga luphya, ⁴⁴ inalondwa mlavyadzi-sadaka edze aichunguze. Ichikala koga ikagota kpwenye nyumba hiyo, phahi iyo ni koga isiyouka, nyumba iyo ni najisi. ⁴⁵ Nyumba iyo inalondwa ibomolwe na mawege, mbaoze na palastaye viphirikpwe phatu pharipho najisi kondze ya mudzi. ⁴⁶ Zaidi ya higo, yeyesi ndiyemenya ndani ya nyumba iyo wakati ndiphokala ikafungbwa, andakala najisi hadi dziloni. ⁴⁷ Yeyesi ndiyelala kpwenye nyumba iyo au kurya chakurya himo, analondwa afule nguwoze.

⁴⁸ “Ela ichikala bada ya kuchunguza nyumba hiyo, mlavyadzi-sadaka achiona kukala koga taikagota bada ya kupigbwa palasta, phahi, mlavyadzi-sadaka andatangaza kukala nyumba iyo ni swafi mana koga ikasira. ⁴⁹ Phahi kuonyesa nyumba ikakala swafi tsona, mwenye nyumba andareha nyama airi a mapha phamwenga na chipande cha muerezi, sufi ya kundu na chiphungo cha muhisopo. ⁵⁰ Andatsindza nyama mmwenga wa mapha dzulu ya nyungu yenye madzi swafi ga muhoni. ⁵¹ Andahala chipande cha muerezi, chiphungo cha muhisopo na hira sufi ya kundu phamwenga na yuya nyama wa mapha chiyesala mzima na kuvivwika

vyosi madzini chigotsanganyika na milatso ya yuya nyama wa mapha chiyetsindzwa. Alafu andatimvira-timvira nyumba iyo milatso kano sabaa. ⁵² Hivi ndivyo ndivyotakasa nyumba iyo kpwa milatso ya nyama wa mapha, madzi swafi ga muhoni gajerago, nyama wa mapha ariye moyo, chipande cha muerezi, chiphungo cha muhisopo na hira sufi ya kundu. ⁵³ Yuya nyama wa mapha ariye mzima andamricha aphiye vyakpwe weruni kondze ya mudzi. Hivi ndivyo ndivyotakasa nyumba hiyo, nayo indakala swafi.”

⁵⁴ Higa ndigo malagizo kuhusu aina yoyosi ya ukongo wa kuambukiza, ukongo wa ngozi wa chitswa na cheru, ⁵⁵ Koga kpwenye nguwo au nyumba, ⁵⁶ kufutuka, viphere au vyoga, ⁵⁷ kpwa kuonyesa ni chitu chani chinachokala najisi na chisichokala najisi. Higo ndigo malagizo kuhusu ukongo wa kuambukiza.

15

Madzi-madzi ga mwirini garehago najisi

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa na Aruni, ² “Aambire Aiziraeli hivi: Mlume yeyesi ariye na ukongo wa kutulukpwa ni madzi-madzi ga mbere, madzi higo gandamuhenda akale najisi. ³ Ikale anatulukpwa ni madzi-madzi muda wosi au gakaziba ndaniye, mutu hiye ni najisi. Na madzi-madzige gandasababisha unajisi wa vitu vyanjina kpwa njira zilungirazo: ⁴ Chitanda chochosi ndicholarira au chitu chochosi ndichosagarira,

chindakala najisi. ⁵ Mutu yeyesi ndiyeguta chitanda cha mutu hiye ni afule nguwoze na aoge, naye andakala najisi hadi dziloni. ⁶ Mutu yeyesi ndiyesagarira chitu chochosi chirichosagarirwa ni mutu mwenye kutulukpwa ni madzi-madzi, ni afule nguwoze na aoge, naye andakala najisi hadi dziloni. ⁷ Mutu yeyesi ndiyeguta mutu atulukpwaye ni madzi-madzi, ni afule nguwoze na aoge, naye andakala najisi hadi dziloni. ⁸ Mutu yeyesi achitsitsirwa mahe ni mutu atulukpwaye ni madzi-madzi, ni afule nguwoze na aoge naye andakala najisi hadi dziloni. ⁹ Tandiko rorosi ambaro nkuandikpwa dzulu ya nyama, mutu akasagarira, richisagarirwa ni mutu atulukpwaye ni higo madzi-madzi rindakala najisi. ¹⁰ Mutu yeyesi ndiyeguta tandiko hiro andakala najisi hadi dziloni. Mutu yeyesi ndiyetsukula vitu hivyo ni afule nguwoze na aoge naye andakala najisi hadi dziloni. ¹¹ Mutu yeyesi ndiyegutwa ni mutu atulukpwaye ni madzi-madzi kabila ya kutsukutsa mikonoye, ni afule nguwoze, aoge naye andakala najisi hadi dziloni. ¹² Mwiyo wowosi wa ulongo chiogutwa ni mutu hiye ni uvundzwe-vundzwe. Ela mwiyo wowosi wa muhi undatsukutswa na madzi.

¹³ “Mlume yeyesi atulukpwaye ni madzi-madzi achiphola ukongowe, mutu hiye ni agodze siku sabaa kabila ya kuusirwa najisiwe. Andafula nguwoze chisha aoge na madzi ga muhoni, naye andakala swafi. ¹⁴ Siku ya nane, ni arehe njiya airi au ana njiya manga airi mbere za Mwenyezi Mlungu hipho

phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano na kumupha mlavyadzi-sadaka. ¹⁵ Mlavyadzi-sadaka andalavya njiya mmwenga kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi na wanjina kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa. Mlavyadzi-sadaka andamuhendera mutu hiyu utakaso wa kumuusira unajisiwe wa kutulukpwa ni madzimadzi mbere za Mwenyezi Mlungu.

¹⁶ “Mlume yeyesi achitulukpwa ni minya, analondwa kuoga mwiri mzima, naye andakala najisi hadi dziloni. ¹⁷ Nguwo yoyosi au ngozi yoyosi chiyododerwa ni minya inalondwa ifulwe nayo indakala najisi hadi dziloni. ¹⁸ Napho mlume akalala na mchetu na kutulukpwa ni minya, phahi ni lazima osi airi aoge, nao andakala najisi hadi dziloni.

¹⁹ “Mchetu yeyesi ndiphokala mwezini, andakala najisi kpwa muda wa siku sabaa. Mutu yeyesi ndiyemguta andakala najisi hadi dziloni. ²⁰ Chitu chochosi ndicholarira au kusagarira wakati a kpwenye mambo ga chichetu chindakala najisi. ²¹ Mutu yeyesi ndiyeguta chitanda cha mchetu hiye ni afule nguwoze na aoge naye andakala najisi hadi dziloni. ²² Mutu yeyesi ndiyeguta chitu chochosi chirichosagarirwa ni mchetu hiye ni afule nguwoze na aoge, naye andakala najisi hadi dziloni. ²³ Mlume yeyesi ndiyeguta chitu chochosi chicholarirwa au kusagarirwa ni mchetu hiye, andakala najisi hadi dziloni. ²⁴ Napho mlume akalala na mchetu hiye na milatsoye ikamdodera, phahi, mlume hiye andakala najisi kpwa muda wa siku sabaa.

Chitanda chochosi ndicholarira hiye mlume chindakala najisi.

²⁵ “Napho mchetu anatulukpwa ni milatso kpwa muda wa siku nyinji na sizo sikuze au anatulukpwa ni milatso kpwa siku nyinji kuriko kawaida ya sikuze, phahi, andaenderera kukala najisi muda wosi ambao anatulukpwa ni milatso. ²⁶ Chitanda chochosi anacholarira au chochosi asagariracho, chindakala najisi sawa na wakati wa sikuze. ²⁷ Mutu yeyesi ndiyeguta vitu hivyo, andakala najisi na ni afule nguwoze na aoge naye andakala najisi hadi dziloni. ²⁸ Bada ya milatsoye kutuma, mchetu hiye andagodza siku sabaa, na bada ya muda hinyo andakala swafi. ²⁹ Siku ya nane andahala njiya airi au ana njiya manga airi na amrehere mlavyadzi-sadaka pho phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano. ³⁰ Mlavyadzi-sadaka andalavya mmwenga kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi na wanjina kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa. Hivyo andamuhendera hiye mchetu utakaso wa kumuusira unajisiwe wa kutulukpwa ni milatso mbere za Mwenyezi Mlungu.

³¹ “Hivyo ndivyo ndivyotenga Aiziraeli na unajisi wao, kusudi asifwe kpwenye unajisi wao kpwa kutiya najisi hema rangu rinarokala kahi yao.”

³² Higa ndigo malagizo kuhusu mlume ariye-najisi kpwa kutulukpwa ni madzi-madzi au kutulukpwa ni minya, ³³ mchetu atulukpwaye ni milatso, mlume au mchetu yeyesi atulukpwaye

ni madzi-madzi au mlume alalaye na mchetu ambaye ni najisi.

16

Siku ya kuusirwa dambi

¹ Mwenyezi Mlungu achigomba na Musa, bada ya chifo cha ana airi a Aruni ariofwa wakati ariphomsengerera Mwenyezi Mlungu kpwa njira isiyokubalika. ² Mwenyezi Mlungu wamuamba Musa, “Muambire nduguyo Aruni asiinjire Phatu Phatakatifu Zaidi nyuma ya paziya mbere ya chihi cha mbazi chiricho dzulu ya sanduku ra chilagane wakati wowosi anaolonda kuinjira. Asiphosikira, andafwa mana hipho ndipho ntsembukirapho kpwenye ingu dzulu ya chihi cha mbazi. ³ Napho Aruni anamenya Phatu Phatakatifu ni akale na ndzau kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi na turume kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa. ⁴ Ni aoge na avwale nguwo takatifu. Zo nguwo takatifu ni: Kandzu ya katani, suruwale fupi ya katani, mkumbuu wa katani na afunge chiremba cha katani. ⁵ Ni ahale kula kpwa Aiziraeli, ndenje mbiri kpwa ajili ya sadaka ya kuusa dambi na turume mwenga kpwa ajili ya sadaka ya kuochwa.

⁶ “Aruni andalavya iyo ndzau dza sadaka ya kuusa dambi kpwa ajiliye mwenye na kuhenda upatanisho kpwa kuusa dambize na za atu a nyumbaye. ⁷ Alafu, andahala zira ndenje mbiri na azirehe mbere za Mwenyezi Mlungu pho

phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano. ⁸ Andazipigira kura hizo ndenje mbiri, kura mwenga kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu na yanjina kpwa ajili ya Azazeli.* ⁹ Andareha hira ndenje ambayo kura ikamgbwerera kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu na kumlavya sadaka ya kuusa dambi. ¹⁰ Ela hira ndenje ndiyogbwererwa ni kura kpwa ajili ya Azazeli indarehwa ichere moyo mbere za Mwenyezi Mlungu. Ili ihumirwe kuhenda upatanisho wa kuusa dambi kpwa kuiphirika jangbwani dza ndenje ya Azazeli.

¹¹ “Aruni andareha ndzau ya sadaka ya kuusa dambi kpwa ajiliye, na kuhenda upatanisho kpwa kuusa dambize na za atu a nyumbaye, naye andatsindza hira ndzau ya sadakaye ya kuusa dambi. ¹² Alafu andahala chetezo chenye makala kula phatu pha kulavira sadaka mbere za Mwenyezi Mlungu na mafumba mairi tele ga uvumba uchiosagbwa vinono wenye kungu nono, naye andaureha ndani ya paziya. ¹³ Kusudi asifwe, andareha uvumba hura mbere za Mwenyezi Mlungu na kuutiya mohoni ili mosiwe ufwinike chihi cha mbazi dzulu ya sanduku ra chilagane. ¹⁴ Andahala seemu ya milatso ya iyo ndzau na atimvye-timvye na chalache seemu ya mbere ya chihi cha mbazi; piya aitimvye-timvye mbere ya sanduku ra chilagane kano sabaa.

* **16:8** 16:8 Mana ga Azazeli Chieburania tagamanyikana, ela inaweza kukala dzina ra pepho fulani wa jangbwani.

¹⁵ “Alafu andatsindza iyo ndenje ya sadaka ya kuusa dambi kpwa ajili ya atu. Milatso ya ndenje iyo andaireha nyuma ya paziya ndani ya Phatu Phatakatifu Zaidi na kuhenda dza vira arivyohenda na milatso ya hira ndzau; andaitimvya-timvya dzulu na mbere ya chihi cha mbazi. ¹⁶ Kpwa hivyo, andahenda upatanisho kpwa kuusa dambi hipho Phatu Phatakatifu Zaidi kpwa sababu ya najisi, makosa na dambi zanjina za Aiziraeli. Ni ahende vivyo kpwa ajili ya hema ra mkpwutano ririro kahi yao kahi za unajisi wao. ¹⁷ Wakati Aruni andahenda upatanisho ndani ya Phatu Phatakatifu kpwa ajiliye mwenye, nyumbaye na taifa zima ra Iziraeli, kusikale na mutu yeyesi ndani ya hema ra mkpwutano hadi ndiphomala na kutuluka kondze. ¹⁸ Alafu andatuluka na aphiye hipho phatu pha kulavira sadaka pharipho mbere za Mwenyezi Mlungu na kuphahendera upatanisho wa kuusa dambi. Andahala seemu ya milatso ya hira ndzau na ya hira ndenje na kupaka pembe za phatu pha kulavira sadaka pande zosi. ¹⁹ Andatimvira-timvira hipho phatu pha kulavira sadaka seemu ya milatso na chalache kano sabaa, chihivyo andaphatakasa na unajisi wa atu a Iziraeli.

²⁰ “Bada ya Aruni kumala kutakasa Phatu Phatakatifu Zaidi, hema ra mkpwutano na phatu pha kulavira sadaka, ndipho andareha hira ndenje iriyo moyo. ²¹ Aruni andabandika mikonoye dzulu ya chitswa cha iyo ndenje iriyo moyo na kukubali na kugomba dambi zosi

za atu a Iziraeli na makosa gao gosi; naye andaziika zosi dzulu ya chitswa cha iyo ndenje. Alafu andairicha iyo ndenje iphirikpwe jangbwani ni mutu ndiye dzitolea. ²² Iyo ndenje indatsukula dambi zao zosi ko kusikokala atu. Nayo indarichirwa hiko jangbwani.

²³ “Alafu Aruni andauya ndani ya hema ra mkpwutano, avule zira nguwo za katani aziriche mumo. Nguwo zira ambazo akavwala ariphomenya Phatu Phatakatifu Zaidi.

²⁴ Andaoga Phatu Phatakatifu na avwale nguwoze za kawaida. Chisha andatuluka na alavye sadakaye ya kuochwa, na sadaka za kuochwa za atu a Iziraeli, ili kuhenda upatanisho kpwa ajiliye mwenye na kpwa ajili ya atu osi. ²⁵ Andaocha marunya ga sadaka ya kuusa dambi dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. ²⁶ Hiye mutu ndiyephirika iyo ndenje ya Azazeli ni afule nguwoze na aoge ndipho aweze kuinjira kambini. ²⁷ Hira ndzau na ndenje ya sadaka ya kuusa dambi ambazo milatso yao indaphirikpwa Phatu Phatakatifu Zaidi kpwa kuhenda upatanisho kpwa kuusa dambi, andatsukulwa kondze ya kambini na ziochwe phamwenga na chingo zao, nyama na ufumba wao. ²⁸ Hiye mutu ndiyeaocha ni afule nguwoze na aoge, ndipho aweze kuinjira kambini.

²⁹ “Hiri ni lagizo ra kare na kare kpwa enyezi na hata ajeni asagalao kahi zenu. Siku ya kumi ya mwezi wa sabaa, ni mfunge na msihende

kazi. ³⁰ Mundahenda hivyo kpwa sababu siku iyo ndiyo siku ambayo mundahenderwa upatanisho, mtakaswe dambi zenu, namwi mundakala swafi mbere za Mwenyezi Mlungu.

³¹ Siku iyo ni Siku ya Kuoya kabisa, namwi ni mfunge; hiri ni lagizo ra kare na kare.

³² Mlavyadzi-sadaka mkpwulu ariyemwagirwa mafuha na kutengbwa ili agbwire nafwasi ya ise, yani mlavyadzi-sadaka mkpwulu, ndiye ndiyehenda upatanisho kpwa kuusa dambi. Naye andavwala nguwo takatifu za katani, ³³ na ahende upatanisho kpwa kuusa dambi Phatu Phatakatifu Zaidi, hema ra mkpwutano, phatu pha kulavira sadaka, alavyadzi-sadaka na kpwa ajili ya taifa zima ra Iziraeli. ³⁴ Hiri ni lagizo ra kare na kare; upatanisho wa kuusa dambi za atu a Iziraeli ni uhendwe mara mwenga chila mwaka.”

Naye achienda gosi dza Mwenyezi Mlungu arivyomlagiza Musa.

17

Phatu pha sawa pha kulavira sadaka

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, ² “Muambire Aruni, anae na atu osi a Iziraeli uambe, Mwenyezi Mlungu walagiza hivi: ³ Mutu yeyesi kahi ya Aiziraeli achitsindza ng’ombe, ng’ondzi au mbuzi ndani au kondze ya kambi, ⁴ bila kumreha nyama hiye phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano, ili amulavye dza sadaka kpwa Mwenyezi Mlungu mbere ya hema ra Mwenyezi Mlungu, mutu hiye andakala na kosa ra kuolaga naye ni

atengbwe na atue. ⁵ Lagizo hiri rinalazimisha Aiziraeli kumrehera Mwenyezi Mlungu nyama ambao anaatsindza weruni. Andareha nyama hara kpwa mlavyadzi-sadaka phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano, nao andatsindza na kumlavira Mwenyezi Mlungu sadaka za amani. ⁶ Phahi, mlavyadzi-sadaka andamwagira-mwagira milatso phatu pha kulavira sadaka pha Mwenyezi Mlungu kahi za phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano, na kuocha gara marunya gakale kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu. ⁷ Kpwa hivyo Aiziraeli andakoma kabisa kulavira sadaka vizuka vyenye umbo ra ndenje, dzambo ambaro rikaahenda akose kukala aaminifu kpwangu. Hiri ni lagizo ra kare na kare kpwao na vivyazi vyao vyosi.

⁸ “Ambire kukala Muiziraeli yeyesi au mjeni asagalaye kahi yao, ndiyelavya sadaka ya kuochwa au sadaka yanjina, ⁹ ela asiirehe phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano ili kumlavira Mwenyezi Mlungu, mutu hiye andatengbwa na atue.

Atu anakahazwa kurya milatso

¹⁰ “Mutu yeyesi akale Muiziraeli au mjeni, asagalaye kahi yenu achirya milatso yoyosi, nindamtsukirirwa naye ni atengbwe kure na atue. ¹¹ Indakala hivyo kpwa mana uzima wa chiumbe u ndani ya milatso. Nkakulagizani kulavya milatso phatu pha kulavira sadaka

17:10 17:10 Mwandzo 9:4; Alawi 7:26-27; 19:26; Kumbukumbu 12:16-23; 15:23 **17:11** 17:11 Aeburania 9:22

ili kudzihendera upatanisho, kpwa kukala milatso ndiyo ihenderayo mutu upatanisho wa kumuusira dambi. ¹² Ndiyo mana nkakulagizani hivi mwi Aiziraeli nchiamba, 'Mutu yeyesi kahi yenu au mjeni asagalaye kahi yenu asirye milatso.'

¹³ "Mutu yeyesi akale Muiziraeli au mjeni, asagalaye kahi yenu achendaindza nyama au nyama wa mapha ambao ni a kuriwa, analondwa kumwaga milatso photsi na kuisirira na mtsanga. ¹⁴ Mana, uzima wa chila chiumbe u ndani ya milatsoye. Ndiyo mana nkakulagizani mwimwi Aiziraeli, 'Msirye milatso ya chiumbe chochosi mana uzima wa chiumbe chochosi u ndani ya milatsoye. Yeyesi ndiyerya milatso ni atengbwe.'

¹⁵ "Mutu yeyesi akale mwenyezi au mjeni, ndiyerya nyama achiyefwa mwenye au achiye-olagbwa ni nyama wa tsakani ni afule nguwoze na aoge naye andakala najisi hadi dziloni, chisha andakala swafi. ¹⁶ Ela napho kafurire nguwoze na kaogere, mutu hiye andaripha kpwa ajili ya dambi hiro."

18

Atu unaokahazwa kulala nao

- ¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
² "Aambire atu a Iziraeli hivi: Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.
³ Msihende dza vira ahendavyo atu a tsi ya Misiri mrikosagala, wala msihende dza vira ahendavyo atu a tsi ya Kanani ambako nakuphirikani. Msilunge mila zao hata

chidide. ⁴ Mwimwi mundalunga malagizo gangu na kugbwira shariya zangu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu. ⁵ Gbwirani shariya zangu na malagizo gangu; mana mutu ndiyegbwira malagizo andaishi kpwa kugalunga. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

⁶ “Mutu yeyesi kahi yenu naasilale na m’bariwe wa phephi. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu. ⁷ Usimvundzire ishima sowe kpwa kulala na mayoo. Usilale naye, iye ni mayoo. ⁸ Usimvundzire ishima sowe kpwa kulala na mmwenga wa ahee anjina. ⁹ Usilale na mwenenu mchetu, akale ni mwana baba wala mwana mayo, akale wavyalwa pho kaya au kpwanjina. ¹⁰ Usilale na mdzukuluo, mwana wa mwanao mlume wala wa mchetu, mana undadzivundzira ishima mwenye. ¹¹ Usilale na mwana mchetu yevyalwa ni sowe na mchetu wanjina. Mwana mchetu hiye ni mwenenu. ¹² Usilale na shangaziro, mana hiye ni ndugu wa phephi wa sowe. ¹³ Usilale na ndugu mchetu wa mayoo, mana iye ni ndugu wa phephi wa mayoo. ¹⁴ Usilale na mkpwaza sowe mvyere wala sowe mdide; hinyo ni mayozo. ¹⁵ Usilale na mkpwaza-mwanao, hiye ni mchetu wa mwanao mlume. ¹⁶ Usilale na mkpwaza nduguyo, iye ni mlamuo, undamvundzira

18:5 18:5 Nehemia 9:29; Ezeieli 18:9; 20:11-13; Luka 10:28; Arumi 10:5; Agalatia 3:12 **18:8** 18:8 Alawi 20:11; Kumbukumbu 22:30; 27:20 **18:9** 18:9 Alawi 20:17; Kumbukumbu 27:22 **18:12** 18:12 Alawi 20:19-20 **18:15** 18:15 Alawi 20:12 **18:16** 18:16 Alawi 20:21

ishima mwenenu. ¹⁷ Usilale na mchetu, chisha ukalala na mwanawe mchetu wala mdzuku-luwe. Hinyo ni abarie a phephi, kuatsanganya ni kuhenda uyi. ¹⁸ Usilóle mlamuo wakati mcheo achere moyo, iyo indasababisha viha.

¹⁹ “Usilale na mchetu napho ana mambo ga chichetu. ²⁰ Usilale na mkpwaza jirani na ukadzitiya unajisi naye.

²¹ “Usilavye mwanao hata mmwenga akale sadaka kpwa Moleki,* mana kuhenda hivyo ni kubera dzina rangu mimi Mlunguo. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

²² “Usimuhende mlume myao mchetu. Hiro ni dzambo ra kutsukiza. ²³ Usilale na nyama sedze ukadzitiya najisi. Mlume au mchetu yeyesi asihende hivyo. Kuhenda hivyo ni chinyume cha maumbile.

²⁴ “Msidzitiye najisi kpwa kuhenda mambo higo kpwa sababu mataifa ganjina ambago ndagazola mbere zenu gadzinajisi kpwa njira hiyo. ²⁵ Tsi yao yatiywa najisi nami nchiitiya adabu kpwa ajili ya dambize, nayo tsi ichirema enyezie. ²⁶ Ela mwimwi na ajeni asagalao kahi zenu ni mgbwire masharuti gangu na malagizo gangu chisha msihende mambo higo ga kutsukiza. ²⁷ Mambo higo ga kutsukiza

18:17 18:17 Alawi 20:14; Kumbukumbu 27:23 **18:19**
 18:19 Alawi 20:18 **18:20** 18:20 Alawi 20:10 **18:21**
 18:21 Alawi 20:1-5 * **18:21** 18:21 Moleki ni chizuka
 chimwengachapho choabudiwa ni Aamoni kpwa kuchilavira
 ana aho dza sadaka za kuochwa au kutsupizwa mohoni.
18:22 18:22 Alawi 20:13 **18:23** 18:23 Kutsama 22:19;
 Alawi 20:15-16; Kumbukumbu 27:21

gahendwa ni atu ariosagala tsi ya Kanani kabila ya mwimwi, nao achiinajisi. ²⁸ Phahi, mwimwi msihende mambo higo mkaitiya najisi yo tsi, sedze ikakuremani dza irivyorema taifa ririrokala kabila yenu. ²⁹ Atu osi ndiohenda mambo higo ga kutsukiza ni atengbwe kure na atu ao. ³⁰ Kpwa hivyo gbwirani malagizo gangu gosi. Msilunge mila za hinyo ariosagala kpwenye tsi kabila mwimwi, sedze mkadzitiya najisi kpwa njira hiyo. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.”

19

Malagizo ganjina

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, ² “Aambire Aiziraeli osi hivi: Kalani atakatifu mana mimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu, ni mtakatifu. ³ Chila mmwenga wenu ni aishimu ise na nine, na kugbwira malagizo ga Siku zangu za Kuoya. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu. ⁴ Msiabudu vizuka, wala kudzitengezera milungu ya vizuka vya chuma vya kuyayusha. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.

⁵ “Mnaphonilavira mimi Mwenyezi Mlungu sadaka za amani, nilavirani kpwa njira ambayo indakubalika. ⁶ Sadaka iyo ni iriwe siku iyo-iyo inayolaviwa au siku ya phiriye. Chochosi ndichosala hadi siku ya hahu ni chiochwe.

19:2 19:2 Alawi 11:44-45; 1 Petero 1:16 **19:3** 19:3 a Kutsama 20:12; Kumbukumbu 5:16; b Kutsama 20:8; Kumbukumbu 5:12 **19:4** 19:4 a Alawi 26:1; b Kutsama 20:23; 34:17; Kumbukumbu 17:2-5

⁷ Napho seemu ya nyamaye indariwa siku ya hahu indakala tsukizo na yo sadaka taindakubaliwa. ⁸ Naye ndiyerya nyama iyo andakala akahenda dambi na andaripha kpwa ajili ya dambiye kpwa sababu akatiya najisi chitu chitakatifu cha Mwenyezi Mlungu. Mutu hiye ni atengbwe na atue.

⁹ “Mvunapho mavuno ga mwenu mindani, msivune kabisa hadi kpwenye miphaka ya minda wala msiuye kpendatsembwesa.

¹⁰ Na mvunapho zabibu, msiuye mchatsolatsola chizosala mo mindani, na zo zichizogbwa photsi msizitsole. Zirichireni achiya na ajeni asagalao kahi yenu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.

¹¹ “Msiye, msigombe handzo wala kuchen-gana. ¹² Msiape kpwa kuhadza dzina rangu wakati mnagomba handzo sedze mkanajisi dzina ra Mlungu wenu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

¹³ “Usimuonere wala kumnyang’anya myao vituyve. Usilale bila kumripha mchibaruwao.

¹⁴ Usimlani masito wala kumuikira chipofu chitu cha kumuhenda akpwale, ela muogophe Mlunguo. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

¹⁵ “Unaphoamula, amula kpwa haki. Usimpendelee mchiya wala kumuogopha tajiri, ela

19:9 19:9 Alawi 27:15; Kumbukumbu 24:19–22 **19:11** 19:11 a Kutsama 20:15; Kumbukumbu 5:19; b Kutsama 20:16; Kumbukumbu 5:20 **19:12** 19:12 Kutsama 20:7; Kumbukumbu 5:11; Mathayo 5:33 **19:13** 19:13 Kumbukumbu 24:14–15 **19:14** 19:14 Kumbukumbu 27:18 **19:15** 19:15 Kutsama 23:6–8; Kumbukumbu 16:19

amulani ayawenu kpwa haki. ¹⁶ Usiphiye hiku na hiku kusengenya ayao. Usitiye myao kpwenye hatari ya chifo kpwa kulavya ushaidi wa handzo. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

¹⁷ “Usimzire nduguyo mwako moyoni, ela mdemurire ching’ang’a siku zosi ili usishiriki dambiye. ¹⁸ Usiriphize chisasi wala kumena mutuo yeyesi, ela mmendze myao dza vira udzimenzavyo mwenye. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

¹⁹ “Gbwirani malagizo gangu. Musiriche nyama enu akaphekpwa ni nyama a aina yanjina. Msiphande mbeyu za aina mbiri kpweni mindani. Msivwale nguwo zosukpwa na nyuzi aina mbiri.

²⁰ “Mlume achilala na mtumwa mchetu ambaye akachumbiwa ni mlume wanjina, ela kadzangbwekombolwa wala kurichirwa huru ni amriphe yuya mwenye mtumwa hiye, osi ni atiywe adabu. Ela aho naasiolagbwe kpwa sababu mchetu hiye kala kahuru. ²¹ Mlume hiye andareha turume phatu pha kumenyera hema ra mkpwutano na arilavye kpwa Mwenyezi Mlungu dza sadakaye ya kuusa makosa. ²² Mlavyadzi-sadaka andamuhendera upatanisho kpwa kuhumira turume hiro mbere za Mwenyezi Mlungu kpwa ajili ya kuusa dambi ariyohenda, naye andaswamehewa.

²³ “Mundiphofika kpwenye tsi iyo na kuphanda aina yoyosi ya mihi ya matunda,

19:17 19:17 Mathayo 18:15 **19:18** 19:18 Mathayo 5:43; 19:19; 22:39; Mariko 12:31; Luka 10:27; Arumi 13:9; Agalatia 5:14; Jakobo 2:8 **19:19** 19:19 Kumbukumbu 22:9-11

msirye matunda higo kpwa muda wa miaka mihahu. ²⁴ Mwaka wa ne, matundage gosi gandakala matakatifu, gandalaviwa ikale sadaka ya shukurani kpwa Mwenyezi Mlungu. ²⁵ Ela matunda ga kuandzira mwaka wa tsano higo munaweza kurya na mavuno genu gandaenjerezeka. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.

²⁶ “Msirye nyama yoyosi iriyo na milatso. Msiloge wala kupiga mburuga. ²⁷ Msinyole nyere za pembeni za chitswa wala kunyola pembe za vyeru vyenu, ²⁸ wala msitsodzwe kpwa ajili ya kufwererwa wala kuika alama yoyosi mwenu mirini. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

²⁹ “Usisababishe mwanao mchetu akakala malaya, sedze tsi ndzima ikamenya katika udiya na hivyo kuodzala uyi. ³⁰ Gwirani malagizo ga Siku zangu za Kuoya na kuishimu phatu phangu phatakatifu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

³¹ “Musiphiye kpwa apigadzi mburuga wala atsai kpwendaenda msada. Muchihenda hivyo, mundanajisika. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.

³² “Napho u phephi na mtumia mwenye komvwi ima ili umuphe ishima; muogophe Mlunguo. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

19:26 19:26 a Mwanzo 9:4; Alawi 7:26–27; 17:10–14; Kumbukumbu 12:16,23; 15:23; b Kumbukumbu 18:10 **19:27** 19:27 Alawi 21:5; Kumbukumbu 14:1 **19:29** 19:29 Kumbukumbu 23:17 **19:30** 19:30 Alawi 26:2 **19:31** 19:31 Kumbukumbu 18:11; 1 Samueli 28:3; 2 Afalume 23:4; Isaya 8:19

³³ “Msimuhendere mai mjeni asagalaye kahi yenu kpwenye tsi. ³⁴ Hinyo ajeni asagalao namwi aharireni dza enyezi na mua-mendze dza vira munavyodzimendza enye, kpwa sababu mwimwi piya mwakala ajeni hiko tsi ya Misiri. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.

³⁵ “Msihumire vipimo vya kuiyira wakati munapima ure, uziho na unji. ³⁶ Mnalondwa kuhumira mizani zirizo za sawa na vipimo vya kpweli. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu, yekutuluzani kula tsi ya Misiri. ³⁷ Gbwirani na mtimize shariya zangu na malagizo gangu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.”

20

Kutiya adabu kpwa ajili ya mai

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, ² “Aambire Aiziraeli hivi: Mutu yeyesi kahi ya Aiziraeli au mjeni asagalaye kahi yenu, achimlavya mwanawe hata mmwenga kukala sadaka kpwa mlungu aihwaye Moleki, mutu hiye ni aolagbwe. Atu asagalao hipho andamuolaga kpwa kumpiga mawe. ³ Mimi mwenye nindamtsukirirwa mutu hiye na kumtenga na atue kpwa sababu walavya mmwenga wa anae dza sadaka kpwa Moleki na hivyo akanajisi phatu phangu phatakatifu na dzina rangu takatifu. ⁴ Napho atu asagalao phatu hipho taandamuolaga, ⁵ mimi mwenye

19:33 19:33 Kutsama 22:21; Kumbukumbu 24:17-18; 27:19 **19:35** 19:35 Kumbukumbu 25:13-16; Misemo 20:10; Ezekieli 45:10

nindamtsukirirwa mutu hiye na nyumbaye. Nindaatenga na atu ao, iye phamwenga na osi ariokosa uaminifu kpwangu kpwa kuphiya kpwa Moleki.

⁶ “Napho mutu yeyesi akakosa uaminifu kpwangu kpwa kuphiya kpwa aganga a kupiga mburuga na atsai, nindamtsukirirwa mutu hiye na kumtenga na atue. ⁷ Kpwa hivyo, dzitakaseni, kalani atakatifu mana mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu. ⁸ Gbwirani malagizo gangu na mgalunge. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu ninayekuhendani mkale atakatifu.

⁹ “Mutu yeyesi ndiyemlani ise au nine, ni aolagbwe. Lawama ra chifoche ri dzuluye mwenye kpwa mana akalani avyazie.

¹⁰ “Napho mlume akazinga na mkpwaza myawe, osi airi ni aolagbwe. ¹¹ Mlume alalaye na mkpwaza ise, anamtiya waibu ise, osi airi ni aolagbwe. Na lawama ra chifo chao ri dzulu yao enye. ¹² Mlume achilala na mkpwaza-mwanawe, osi airi ni aolagbwe. Higo ni maphingane na lawama ra chifo chao rindakala dzulu yao enye. ¹³ Napho mlume akahenda mlume myawe mchetu, phahi, osi airi ni aolagbwe mana akahenda dzambo ra kutsukiza na milatso yao indakala dzulu yao enye. ¹⁴ Napho mlume akalóla mchetu chisha

20:9 20:9 Kutsama 21:17; Mathayo 15:4; Mariko 7:10

20:10 20:10 Kutsama 20:14; Alawi 18:20; Kumbukumbu 5:18 **20:11** 20:11 Alawi 18:8; Kumbukumbu 22:30; 27:20

20:12 20:12 Alawi 18:15 **20:13** 20:13 Alawi 18:22

20:14 20:14 Alawi 18:17; Kumbukumbu 27:23

amlóle nine wa hiye mchetu, hinyo ni uyi; osi ahahu ni aochwe. Mundahenda hivyo ili kusisa uyi dza hinyo kahi yenu. ¹⁵ Napho mlume yeyesi akalala na nyama phahi hiye mlume na ye nyama ni aolagbwe. ¹⁶ Au napho mchetu akasengerera nyama na kulala naye, mchetu hiye na nyama hiye ni aolagbwe. Lawama ra vifo vya mlume hiye na mchetu hiye rindakala dzulu yao.

¹⁷ “Napho mlume akamlóla mwanao mchetu, mwana baba au mwana mayo na kulala naye, hiro ni dzambo ra kutsukiza na ni atengbwe na atu aho mana akahenda dzambo iyi. Hiye mlume andatsukula lawama ra uyiwe, mana akamvundzira ishima mwanao mchetu. ¹⁸ Napho mlume akalala na mchetu ariye kpwenye mambo ga chichetu, osi airi ni atengbwe na atu ao. Hiye mlume akafwenula mjero wa hiye mchetu naye mchetu akadzifwenula mjerowe. ¹⁹ Usilale na mayoo mvyere, mayoo mdide wala shangaziro, mana hinyo ni atuo a phephi. Osi ndiohenda hivyo andatsukula lawama ra uyi wao. ²⁰ Mutu achilala na mkpwaza ise mvyere au mdide, anamtiya waibu ise mvyere au mdide. Osi airi andatsukula lawama ra dambi yao. Osi airi andafwa bila ya kuphaha ana. ²¹ Mutu achilóla mlamuwe andamvundzira ishima nduguye, higo ni maphingane, osi airi taandaphaha ana.

20:15 20:15 Kutsama 22:19; Alawi 18:23; Kumbukumbu 27:21 **20:17** 20:17 Alawi 18:9; Kumbukumbu 27:22

20:18 20:18 Alawi 18:19 **20:19** 20:19 Alawi 18:12-14

20:21 20:21 Alawi 18:16

22 “Gbwirani na kutimiza shariya zangu na malagizo gangu gosi. Ama sivyo tsi hira ambamo ninakuphirikani indakuzolani.

23 Msilunge mila za mataifa ambago ndagazola mbere zenu, mana nágazira sana kpwa kuhenda higo gosi.

24 Ela, nkakuambirani kare, ‘Mundahala tsi yao yenye rutuba ikale yenu, mana mimi nkakuphani. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu, niriye kutengani na mataifa ganjina.’

25 Kpwa hivyo, ni mtafwautishe kahi ya nyama ario najisi na asiokala najisi, kahi ya nyama a mapha ario najisi na asiokala najisi. Msidzinajisi kpwa nyama au nyama wa mapha au chochosi chiambalacho dzulu ya tsi ambacho nkachitenga kukala ni najisi kpwenu.

26 Kalani atakatifu kpwa sababu mimi Mwenyezi Mlungu ni mtakatifu, nami nkakutengani mwimwi na mataifa ganjina ili mkale angu.

27 “Mlume au mchetu yeyesi ambaye anapiga mburuga au mtsai, ni aolagbwe kpwa kupigbwa mawe. Milatsoye indakala dzuluye.”

21

Masagazi ga alavyadzi-sadaka na utakatifu

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, “Aambire alavyadzi-sadaka, ana a Aruni, kukala kusikale mutu yeyesi kahi yao ndiyedzitiya najisi kpwa kuguta lufu ra m’bariwe,

² isiphokala napho ni m’bariwe wa phephi

sana dza vira nine, ise, mwanawe mlume au mchetu, mwanao mlume ³ au mwanao mchetu ambaye kadzangbwelólwa, anayemtegemea iye. (Mlavyadzi-sadaka anaweza kudzitiya najisi kpwa ajili ya atu dza hinya.) ⁴ Iye naasidzitiye najisi hata anaphofwererwa ni ndugu za mchewe. ⁵ Alavyadzi-sadaka asidzinyole mabato vitswani wala seemu za vyeru vyao wala kudzitsodza ndembo mwao mirini kpwa sababu ya chiriro. ⁶ Ni akale atakatifu kpwa Mlungu wao wala asitiye najisi dzina ra Mlungu wao. Mana aho ndio arehao sadaka za kuochwa kpwa Mwenyezi Mlungu, yani chakurya cha Mlungu wao. Kpwa hivyo, ni akale atakatifu. ⁷ Aho ni asilóle malaya, mchetu asiyekala mwanamwali wala yezolwa ni mlumewe, mana alavyadzi-sadaka ni atakatifu kpwa Mlungu wao. ⁸ Isabuni alavyadzi-sadaka kukala ni atakatifu, mana aho ndio anaolavya sadaka ya chakurya kpwa Mlungu wenu. Aho ni atakatifu kpwenu, mana mimi Mwenyezi Mlungu ndimi ninayekuhendani mkale atakatifu. ⁹ Mwana mchetu wa mlavyadzi-sadaka yeyesi achikala malaya ni aochwe mana anamvundzira ise ishima.

¹⁰ "Mlavyadzi-sadaka mkpwulu yemwagirwa mafuha na kutengbwa kusudi avwale nguwo takatifu, asidimule nyereze wala asiahule nguwoze kpwa sababu ya chiriro. ¹¹ Asimenye nyumba yenye lufu hata napho ni ra ise au ra nine sedze akadzitiya najisi. ¹² Kpwa sababu akatengbwa kpwa kumwagirwa ma-

fuha naasituluke Phatu Phatakatifu pha Mlunguwe ili asiphatiye najisi. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu. ¹³ Mlavyadzi-sadaka mkpwulu anaweza kulóla mwanamwali tu, ¹⁴ iye karuhusiwa kulóla mchetu gungu, mchetu chiyerichwa ni mlumewe wala malaya. Ni alóle mwanamwali wa mbariye, ¹⁵ ili asitiye anae najisi. Mimi ndimi Mwenyezi Mlungu yemuhenda akale mtakatifu.”

¹⁶ Mwenyezi Mlungu achienderera kumuambira Musa, ¹⁷ “Muambire Aruni hivi, ‘Yeyesi wa chivyazicho kahi ya vivyazi vyosi vyedzavyo ambaye ana chirema, kandaruhusiwa kusengera na kunilavira mimi Mlunguwe chakurya changu. ¹⁸ Mutu yeyesi ariye na chirema na asisengere kumlavira Mlungu chakuryache; akale ni chipofu, chiwete, mwenye uso uriokatwakatwa, agutsiraye, ¹⁹ mwenye chigulu au mkpwono uriovundzika, ²⁰ mwenye chinundu, mutu mfupi kuriko kawaida, asiyeona sawa-sawa, ariyefutuka, mwenye uphere au mutu yetulwa. ²¹ Yeyesi wa chivyazi cha mlavyadzi-sadaka Aruni mwenye chirema asisengere phephi kulavya sadaka za kuochwa zilavirwazo Mwenyezi Mlungu. Mutu iye na asisengere na kulavya chakurya cha Mlunguwe, kpwa kukala ana chirema. ²² Mutu hiye anaweza kurya chakurya chitakatifu cha Mlunguwe na chakurya chitakatifu zaidi. ²³ Ela asisengerere iyo paziya wala hipho phatu pha kulavira sadaka mana ana chirema, sedze akanajisi Phatu Phatakatifu, kpwa sababu mimi

Mwenyezi Mlungu ndimi ninaye ahenda akale atakatifu.’ ”

²⁴ Musa achiambira Aruni, anae na Aiziraeli osi mambo higo gosi.

22

Utakatifu wa sadaka

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, ² “Muambire Aruni na anae aishimu sadaka takatifu ambazo Aiziraeli akazitenga kpwa ajili yangu, kusudi asibere dzina rangu takatifu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu. ³ Aambire hivi, ‘Mmwenga wenu kahi za vivyazi vyenu vyosi ndiyesengerera sadaka takatifu ambazo Aiziraeli akazitenga kpwa ajili yangu mimi Mwenyezi Mlungu wakati akanajisika, mutu hiye ni atengbwe nami. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu. ⁴ Mutu yeyesi wa chivyazi cha Aruni ndiyekala na mahana au ndiyekala anatulukpwa ni madzi-madzi ni asirye sadaka takatifu hadi ndiphokala swafi. Mutu yeyesi ndiyeguta mutu achiyedzitiya najisi kpwa kuguta lufu, mutu achiyetulukpwa ni minya, ⁵ chiumbe chochosi chiambalacho ambacho ni najisi au mutu ariye na unajisi wa aina yoyosi; ⁶ mutu hiye, kandaruhusiwa kurya vyakurya vitakatifu hadi ndiphooga naye andakala najisi hadi dziloni, ⁷ dzuwa ndiphotswa ndipho andakala swafi. Bada ya hipho andaweza kurya chakurya chitakatifu mana hicho ndicho chakuryache. ⁸ Mlavyadzi-sadaka asirye nyama wa kufwa mwenye wala wa kuolagbwa ni nyama wa tsakani, sedze akadzitiya najisi.

Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu. ⁹ Kpwa hivyo, alavyadzi-sadaka ni agbwire malagizo gangu, ili asihende dambi akafwa kpwa kugabera. Mimi Mwenyezi Mlungu ndimi niahendaye akale atakatifu.'

¹⁰ "Atu a nyumba ya alavyadzi-sadaka machiyao ndio anaoruhusiwa kurya chakurya chitakatifu. Mjeni au mchibaruwa wa mlavyadzi-sadaka karuhusiwa kurya. ¹¹ Ela napho mtumwa akagulwa ni mlavyadzi-sadaka kpwa kuumira pesaze au ariyevyalwa pho pha mlavyadzi-sadaka, anaruhusiwa kurya chakurya hicho. ¹² Napho mwana mchetu wa mlavyadzi-sadaka akalólwa ni mutu asiyekala mlavyadzi-sadaka, karuhusiwa kurya sadaka takatifu. ¹³ Ela napho hiye mwana mchetu wa mlavyadzi-sadaka ni gungu au akazolwa ni mlumewe na kana mwana, naye akauya kpwa ise na anasagala phapho dza wakati ariphokala msichana, phahi, anaweza kurya chakurya cha ise. Ela phahi, mutu wanjina yeyesi karuhusiwa kurya chakurya hicho. ¹⁴ Napho mutu akarya chakurya chitakatifu bila kumanya, phahi, andamripha mlavyadzi-sadaka chakurya hicho na aenjereze seemu mwenga ya tsano ya samani ya chakurya hicho. ¹⁵ Alavyadzi-sadaka asibere sadaka takatifu ambazo Aiziraeli nkuziunula mbere za Mwenyezi Mlungu na kuzipha alavyadzi-sadaka dza mtalo wao ¹⁶ kpwa kuricha atu asioruhusiwa azirye. Chihivyo andahenda atu aho akale akosa na alondwe kuiripha. Mimi Mwenyezi Mlungu ndimi nihendaye vitu hivyo

kukala vitakatifu.”

¹⁷ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
¹⁸ “Muambire Aruni, anae na Aiziraeli osi hivi, ‘Muiziraeli yeyesi au mjeni asagalaye kahi yenu achireha zawadiye dza sadaka ya kuochwa kpwa Mwenyezi Mlungu, ikale ni ya kuusa naziri au ya hiyari; ¹⁹ ni alavye ndzau, turume au ndenje isiyo na chirema ili ikubalike. ²⁰ Si ruhusa kulavya chochosi chiricho na chirema mana tachindakubaliwa kpwa fwaida yenu. ²¹ Mutu yeyesi ndiyemlavira Mwenyezi Mlungu sadaka ya amani ili kuusa naziri au sadaka ya hiyari kula kpwenye mfugowe, ni alavye nyama asiye na chirema ndipho akubaliwe. ²² Usimlavire Mwenyezi Mlungu nyama yeyesi ariye chipofu, yevundzika chigulu, chigurye, atulukpwaye ni madzi-madzi, mwenye uphere au chironda chidodacho. Msilavye mmwenga wa hinyo kukala sadaka ya kuochwa kpwa Mwenyezi Mlungu dzulu ya phatu pha kulavira sadaka. ²³ Munaweza kulavya ndzau, ng’ondzi au mbuzi ariye na chirema dza sadaka ya hiyari, ela kandakubalika kuusira hati. ²⁴ Usimlavire Mwenyezi Mlungu nyama ambaye chilungoche cha uvyazi chalumizwa, chabundwa, chavundzwa au chakatwa. Msihendere nyama enu mambo higo kpwenye tsi yenu. ²⁵ Wala usikubali kugula nyama a aina iyo kula kpwa ajeni na kunilavira mimi Mlunguo dza chakurya. Nyama hinyo taandakubaliwa kpwa fwaida yenu mana ana virema.’ ”

²⁶ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
²⁷ “Mwana ng’ombe, mwana ng’ondzi au mwana mbuzi achivyalwa andasala na nine kpwa siku sabaa. Ela kuandzira siku ya nane anaweza kulaviwa kpwa Mwenyezi Mlungu dza sadaka ya kuochwa. ²⁸ Ela usitsindze ng’ombe, ng’ondzi au mbuzi siku mwenga phamwenga na mwanawe. ²⁹ Ndiphonirehera mimi Mwenyezi Mlungu sadaka ya shukurani, undailavya kpwa aina ambayo indakuhenda ukubaliwe. ³⁰ Nyama hiye ni lazima ariwe siku iyo-iyoy. Musiriche chitu hadi ligundzu siku ya phiri. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

³¹ “Gbwirani na kutimiza malagizo gangu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu. ³² Msiritiye najisi dzina rangu takatifu, mana ni lazima niishimiwe kahi ya atu a Iziraeli. Mimi Mwenyezi Mlungu ndimi ninayekuhendani mkale atakatifu. ³³ Mimi ndimi yekutuluzani kula tsi ya Misiri kpwa nikale Mlungu wenu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.”

23

Sikukuu za Mwenyezi Mlungu

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
² “Aambire Aiziraeli hivi: Hizi ndizo sikukuu zangu ambazo mimi Mwenyezi Mlungu nkazipanga mundazitangaza kpwenye mikutano yenu mitakatifu kpwa ishima yangu.

Siku ya Kuoya

³ “Mundahenda kazi siku sita bahi, ela siku ya sabaa ni Siku ya Kuoya. Siku hiyo, mundakala na mkpwutano mtakatifu. Siku iyo ni takatifu kpwa Mwenyezi Mlungu namwi tamundahenda kazi kokosi msagalako.

⁴ “Hizi ndizo sikukuu zanjina za Mwenyezi Mlungu ambazo ni mzinganze kpwa wakatiwe uriopangbwa chisha mkale na mkpwutano mtakatifu.

Sikukuu ya Pasaka
(Isabu 28:16-25)

⁵ “Dziloni wakati jiza rinahanda siku ya kumi na ne ya mwezi wa mwandzo, mundamuishimu Mwenyezi Mlungu kpwa kusherekeya sikukuu ya Pasaka. ⁶ Alafu sikukuu ya Mikahe Isiyotiywa Hamira ya kuishimu Mwenyezi Mlungu indaandza siku ya kumi na tsano ya mwezi uho. Kpwa muda wa siku sabaa, mundarya mikahe isiyotiywa hamira. ⁷ Siku ya kpwandza mundakala na mkpwutano mtakatifu na msihende kazi zozosi za kawaida. ⁸ Mundanilavira mimi Mwenyezi Mlungu sadaka za kuochwa kpwa siku sabaa. Siku ya sabaa mundahenda mkpwutano mtakatifu na msihende kazi za kawaida.”

Sikukuu ya mavuno ga mwandzo

⁹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, ¹⁰ “Aambire Aiziraeli hivi: Mndiphoinjira tsi ambayo ninakuphani na kuvuna mavunoge,

23:3 23:3 Kutsama 20:8-10; 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Kumbukumbu 5:12-14 **23:5** 23:5 Kutsama 12:1-13; Kumbukumbu 16:1,2 **23:6** 23:6 Kutsama 12:14-20; 23:15; 34:18; Kumbukumbu 16:3-8

mundamrehera mlavyadzi-sadaka butsa ra kp-wandza ra mavunogo. ¹¹ Mlavyadzi-sadaka andariunula mbere za Mwenyezi Mlungu siku inayolungira Siku ya Kuoya ili mphahe kukubaliwa. ¹² Siku iyo ndiphoriounula hiro butsa mbere za Mwenyezi Mlungu mundamlavira sadaka ya kuochwa ya turume ra mwaka mmwenga risirokala na chirema. ¹³ Phamwenga na sadaka hiyo, mundamlavira Mwenyezi Mlungu sadaka ya mtsere ya kilo mbiri za unga mnono uriotsanganywa na mafuha yenye kungu nono imuhamirayo, na sadakaye ya chinwadzi cha lita mwenga ya uchi wa zabibu. ¹⁴ Kabila ya siku iyo ya kumrehera Mwenyezi Mlungu wenu sadaka hiyo, tamruhusiwa kurya mavuno ga matsere, gakale maphya, gakale gakukalangbwa au gakujitwa kukala mikahe. Hiri ni lagizo ra kare na kare kpwa vivyazi vyenu vyosi phatu phophosi mndiphosagala.

Sikukuu ya mavuno
(Isabu 28:26-31)

¹⁵ “Mundaolanga majuma sabaa hangu siku inayolunga Siku ya Kuoya ambayo mwareha butsa ra sadaka ya kuunulwa mbere za Mwenyezi Mlungu. ¹⁶ Ligundzure bada ya higo majuma sabaa, yani siku ya mirongo mitsano mundamlavira Mwenyezi Mlungu sadaka ya mtsere muphya. ¹⁷ Chila nyumba indareha mikahe miiri ya sadaka ya kuunulwa mbere za Mwenyezi Mlungu. Mikahe iyo

indatengezwa na kilo mbiri za unga mnono uriotiywa hamira, iyo ni sadaka ya mavuno genu ga mwandzo ndiyo mundamlavira Mwenyezi Mlungu. ¹⁸ Phamwenga na hiyo, mundareha maturume sabaa ga mwaka mmwenga-mmwenga, ndzau mmwenga, na maturume mairi gosi gasigokala na virema. Nyama hinyo andakala sadaka za kuochwa ambazo zindalaviwa phamwenga na sadaka zao za mtsero na sadaka zao za chinwadzi, zikale sadaka yenye kungu nono imuhamirayo Mwenyezi Mlungu. ¹⁹ Mundalavya ndenje mmwenga ikale sadaka ya kuusa dambi na maturume mairi ga mwaka mmwenga-mmwenga kpwa ajili ya sadaka ya amani. ²⁰ Mlavyadzi-sadaka andareha hura mkpwahe wa mavuno ga mwandzo na gara maturume mairi mbere za Mwenyezi Mlungu gakale sadaka ya kuunulwa. Hizo ni sadaka takatifu kpwa Mwenyezi Mlungu nazo zindakala za mlavyadzi-sadaka. ²¹ Siku iyo-iyo mundatangaza mkpwutano mtakatifu namwi msihende kazi za kawaida. Hiri ni lagizo ra kare na kare kpwa vivyazi vyenu vyosi phatu phophosi mndiphosagala.

²² “Ndiphovuna mavunogo mwako mundani, usivune tsetsetse hadi muphakani wala usiuye uchatsembwesa. Higo undagarichira achiya na ajeni. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.”

*Sikukuu ya magunda
(Isabu 29:1-6)*

²³ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
²⁴ “Aambire atu a Iziraeli hivi, ‘Siku ya kpwandza ya mwezi wa sabaa indakala Siku ya Kuoya, siku ya kutambukirwa ndiyotangazwa kpwa kupiga gunda na kuhenda mkpwutano mtakatifu. ²⁵ Msihende kazi yoyosi ya kawaida siku iyo ela mumrehere Mwenyezi Mlungu sadaka za kuochwa.’ ”

*Siku ya kuusirwa dambi
(Isabu 29:7-11)*

²⁶ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
²⁷ “Siku ya kumi ya mwezi uhu wa sabaa ni siku ya upatanisho wa kuusira dambi. Siku iyo mundakala na mkpwutano mtakatifu. Mundafunga na kumrehere Mwenyezi Mlungu za kuochwa sadaka. ²⁸ Msihende kazi zenu zozosi za kawaida siku hiyo. Siku iyo ni siku ya upatanisho wa kuusira dambi, siku ya kukuhenderani mwimwi upatanisho mbere za Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu. ²⁹ Mutu yeyesi ambaye kandafunga siku iyo ni lazima andatengbwa na atue. ³⁰ Mutu yeyesi ndiyehenda kazi yoyosi siku iyo ndamuolaga. ³¹ Msihende kazi: hiri ni lagizo ra kare na kare kpwa vivyazi vyenu vyosi, kokosi ndikosagala. ³² Siku ya tisiya dziloni ya mwezi hinyo hadi dziloni ra siku ya kumi, indakala Siku ya Kuoya namwi mundafunga.”

*Sikukuu ya vibanda
(Isabu 29:12-39)*

³³ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
³⁴ “Aambire Aiziraeli hivi, Kuandzira siku ya kumi na tsano ya mwezi hinyo wa sabaa, mundamuishimu Mwenyezi Mlungu kpwa kusherekeya Sikukuu ya Vibanda kpwa muda wa siku sabaa. ³⁵ Siku ya kpwandza ya iyo sikukuu, mundakala na mkpwutano mtakatifu na msihende kazi yoyosi ya kawaida. ³⁶ Mundamrehera Mwenyezi Mlungu sadaka za kuochwa kpwa siku sabaa. Siku ya nane mundakala na mkpwutano mtakatifu na mrehere Mwenyezi Mlungu sadaka za kuochwa. Hinyo ndio ndiokala mkpwutano wa mwisho, namwi msihende kazi yoyosi ya kawaida siku hiyo.

³⁷ “Hizo ndizo sikukuu za Mwenyezi Mlungu zirizopangbwa ambazo mundazitangaza na muhende mikutano mitakatifu ya kumrehera Mwenyezi Mlungu sadaka zilungirazo; sadaka za kuochwa, sadaka za mtserere, sadaka za vinwadzi na sadaka zanjina, chila siku na sadakaye. ³⁸ Sadaka hizo ni mbali na zira za Siku za Kuoya ya Mwenyezi Mlungu, sadaka zenu za kawaida, sadaka za kuusa naziri zenu na sadaka zenu za hiyari munazomrehera Mwenyezi Mlungu.

³⁹ “Kpwa hivyo bada ya kuvuna mavuno ga mwenu mindani, mundasherekeya sikukuu ya Mwenyezi Mlungu kpwa muda wa siku sabaa, kuandzira siku ya kumi na tsano ya mwezi

wa sabaa. Siku ya kpwandza na siku ya nane zindakala Siku za Kuoya. ⁴⁰ Iyo siku ya kpwandza mundahala aina-aina za matunda ga mihi yenu minono, makandza ga mitende, panda zenye makodza manji na panda za mihi imerayo kanda-kanda ya muho, namwi mundasherekeya kpwa siku sabaa mbere za Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu. ⁴¹ Chila mwezi wa sabaa ni mumuishimu Mwenyezi Mlungu kpwa kusherekeya sikukuu hino kpwa siku sabaa. Hiri ni lagizo ra kare na kare kpwa vivyazi vyenu vyosi. ⁴² Kpwa muda wa siku sabaa mundasagala vibandani, osi ariovyalwa Iziraeli andaishi vibandani wakati hinyo. ⁴³ Chihivyo vivyazi vyenu vindamanya kukala náhenda Aiziraeli aishi vibandani, nrphoatuluzi tsi ya Misiri. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.”

⁴⁴ Kpwa hivyo Musa achiatangazira Aiziraeli osi sikukuu za Mwenyezi Mlungu zirizopangbwa.

24

Taa za Phatu Phatakatifu (Kutsama 27:20-21)

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
² “Lagiza atu a Iziraeli akurehere mafuha swafi ga zaituni kpwa ajili ya taa, ili taa hizo zien-derere kuaka. ³ Aruni andaika taa hizo ndani ya hema ra mkpwutano, kondze ya paziya ya sanduku ra chilagane kusudi ziphahe kuaka mbere za Mwenyezi Mlungu kula dziloni hadi ligundzu. Lagizo hiri ni ra kare na kare

kpwa vivyazi vyenu vyosi. ⁴ Aruni andapanga taa hizo dzulu ya chinara cha kuikira taa cha zahabu swafi na ahakikishe zinaaka chila usiku mbere za Mwenyezi Mlungu.

Sadaka ya Mikahe

⁵ “Undahala unga mnono na utengeze mikahe kumi na miiri, chila mkpwahe undatengezwa na unga kilo mbiri. ⁶ Mikahe iyo indapangbwa misitari miiri dzulu ya meza ya zahabu swafi mbere za Mwenyezi Mlungu, chila msitari mikahe sita. ⁷ Ika ubani swafi kpwenye chila msitari ambao undaochwa ili kuonyesa kukala iyo mikahe ikalaviwa kpwa Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa. ⁸ Chila Siku ya Kuoya, Aruni andapanga mikahe kpwenye misitari mbere za Mwenyezi Mlungu kpwa ajili ya atu a Iziraeli. Hinyo ni wajibu wa Aiziraeli hata kare na kare. ⁹ Aruni na anae a chilume machiyao ndio ndioruhusiwa kurya mikahe hiyo. Nao ni airye Phatu Phatakatifu mana ni seemu takatifu kabisa ya sadaka inayolavirwa Mwenyezi Mlungu kpwa kuochwa. Hinyo ni mtalo wao hata kare na kare.”

Kutiywa adabu kpwa kukufuru Mlungu

¹⁰ Kpwahenda mutu mmwenga ambaye nine kala ni Muiziraeli na ise ni Mmisiri kahi ya Aiziraeli. Siku mwenga wabwaga kondo na Muiziraeli mo kambini. ¹¹ Naye wakufuru Mlungu kpwa kumlani, nao atu achimphirika

kpwa Musa. Mutu hiye nine kala ni Shelomithi, mwana mchetu wa Dibiri wa mbari ya Dani. ¹² Amtiya jela hadi Mwenyezi Mlungu ariphoafwenurira ra kumuhenda.

¹³ Phahi, Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa, ¹⁴ “Mtuluze kondze ya kambi mutu yekufuru, alafu Aiziraeli osi ariokala phapho aike mikono yao dzulu ya chitswache na osi ampige mawe hadi afwe. ¹⁵ Nawe aambire Aiziraeli kukala, mutu yeyesi ndiyemkufuru Mlunguwe andaripha kpwa ajili ya dambiye. ¹⁶ Mutu yeyesi akale ni mwenyezi au mjeni ndiyekufuru dzina ra Mwenyezi Mlungu, ni apigbwe mawe ni atu osi hadi afwe.

¹⁷ “Mutu yeyesi ndiyeolaga myawe ni aolagbwe. ¹⁸ Mutu yeyesi ndiyeolaga nyama wa myawe, ni amriphe na nyama wanjina. ¹⁹ Mutu yeyesi ndiyemlumiza myawe, naye ni alumizwe sawa-sawa na vira achivyomlumiza myawe: ²⁰ achimvundza mfupha naye andavundzwa mfupha, dzitso kpwa dzitso, dzino kpwa dzino. Chila mutu ndiyemlumiza myawe naye ni alumizwe dza vivyo. ²¹ Ndiyeolaga nyama wa myawe ni amriphe, ela mutu yeyesi ndiyeolaga mutu wanjina ni aolagbwe. ²² Mwimwi mosi mundalunga shariya hiyo, mjeni au mwenyezi. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.”

²³ Chisha Musa achiaambira Aiziraeli lagizo hiri, nao achimphirika yuya mutu yeku-

24:17 24:17 Kutsama 21:12 **24:20** 24:20 Kutsama 21:23-25; Kumbukumbu 19:21; Mathayo 5:38 **24:22** 24:22 Isabu 15:16

furu Mwenyezi Mlungu kondze ya kambi, achendampiga mawe hadi achifwa. Aiziraeli ahenda dza vira Mwenyezi Mlungu arivyomlagiza Musa.

25

Mwaka wa Kuoya (Kumbukumbu 15:1-11)

¹ Mwenyezi Mlungu wamuamba Musa hiko dzulu ya mwango Sinai, ² “Aambire Aiziraeli hivi: Mundiphofika yo tsi ambayo nindakuphani, chila mwaka wa sabaa tsi ni ioyezwe yani isirimwe, ili kumuishimu Mwenyezi Mlungu. ³ Kpwa muda wa miaka sita mundarima, mundaphanda minda yenu, mundatsatsula panda za mizabibu yenu na kuvuna mavuno genu. ⁴ Ela mwaka wa sabaa undakala ni mwaka wa kuoyeza tsi, ni Mwaka wa Kuoya wa Mwenyezi Mlungu. Msiphande chochosi wala kutsatsula panda za mizabibu yenu. ⁵ Msivune chochosi ndichomera chenye, na msidole zabibu kula mihi isiyotsatsulwa. Hinyo undakala mwaka wa kuoyeza tsi. ⁶ Dzagbwe minda taindarimwa mwaka hinyo wa kuoya, ela indalavya chakurya kpwa ajili yenu mwimwi enye, atumwa enu, vibaruwa enu na ajeni asagalao kahi yenu, ⁷ nyama enu a kufugbwa na nyama a tsakani ario kahi za tsi yenu.

Mwaka wa kurichirwa huru

8 “Mundaisabu miaka sabaa kano sabaa na jumulaye ni miaka mirongo mine na tisiya. 9 Alafu siku ya kumi ya mwezi wa sabaa ambayo ni siku ya kuusirwa dambi mundapiga magunda kahi za tsi yenu yosi. 10 Mundautenga mwaka wa mirongo mitsano na kutangazira uhuru atu osi asagalao kpwenye yo tsi. Mwaka hinyo undakala ni mwaka wa kuikpwa huru. Chochosi ambacho chaguzwa ni chiuyizirwe mwenye na yeguzwa dza mtumwa ni auye kpwao. 11 Kpwa hivyo kahi za mwaka wa kuikpwa huru msirime, msiphande, na msivune chochosi china-chomera chenye, piya msidole zabibu kula mihi msiyointsatsula. 12 Mwaka hinyo undakala mwaka mtakatifu. Hivyo mundarya mavuno ambago gamera genye bila kuphandwa mo mindani.

13 “Mwaka hinyo, chochosi ambacho chaguzwa ni chiuyizirwe mwenye. 14 Unaphogula au kuguzira myao munda usimuonere. 15 Bei ya munda indalengana na isabu ya miaka ya mavuno chiyosala kabila ya mwaka wanjina wa kuikpwa huru. 16 Napho miaka ni minji bei indapanda na ichikala michache bei indatserera, mana beiye indapimwa kulengana na isabu ya minga ya mavuno. 17 Msionerane, ela muogopheni Mlungu wenu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.

18 “Kpwa hivyo, mundalunga shariya zangu na kutimiza malagizo gangu, ili msagale salama kpwenye tsi hiyo. 19 Namwi mundarya

na kumvuna mavuno ga yo tsi na msagale salama mumo. ²⁰ Ela chahi mundadziuza, 'Hundayani mwaka wa sabaa naswi tau-ruhushiwa kuphanda wala kuvuna?' ²¹ Mwaka wa sita ndabariki tsi yenu nayo indavyala mavuno ga kukutoshani kpwa miaka mi-hahu. ²² Mndiphophanda mwaka wa nane mundakala munarya mavuno govunwa mwaka wa sita. Namwi mundaenderera kurya mavuno gago hadi ndiphovuna mavuno ga mwaka wa tisiya.

Kukombola minda

²³ "Msiguze tsi kabisa-kabisa, mana iyo ni mali yangu na mwimwi mu ajeni na apangadzi angu. ²⁴ Ndiyo mana kahi za tsi yenu yosi ni lazima mwenye munda akale na haki ya kuukombola.

²⁵ "Napho Muiziraeli myawenu akakala mchiya na kuguza mundawe, phahi, m'bariwe wa phephi ni aukombole. ²⁶ Ichikala mutu yuya kana m'bari wa kuukombola, ela badaye aongokerwe na kuphaha uwezo wa kukombola mundawe, ²⁷ phahi, andaripha kulengana na isabu ya miaka ichiyosala kufikira mwaka wa kurichirwa huru. Yuya mutu ariyeugula ni amuyizire. ²⁸ Ela ichikala kana uwezo wa kuukombola, phahi, undasala mikononi mwa yuya ariyeugula hadi mwaka wa kuikpwa huru. Mwaka hinyo, mali iyo indauyizwa kpwa yuya mutu ariyeiguza.

²⁹ "Mutu achiguza nyumbaye ya kusagala iriyo ndani ya mudzi uriodzengerwa ngome, ana haki ya kuikombola ndani ya mwaka

mmwenga hangu ariphoiguza. ³⁰ Napho iyo nyumba iriyo ndani ya mudzi uriodzengerwa ngome taiyakombolwa kpwa muda wa mwaka mmwenga, phahi, indakala mali ya yuya ariyeigula na vivyazivye vyosi, nayo tain-dauyizwa mwaka wa kuikpwa huru uchifika. ³¹ Ela nyumba za malalo ambago tagayazungulusirwa ukuta zindakala tsini ya shariya iratu hira ya minda. Nyumba hizo zinaweza kukombolwa ela ni lazima ziuyizirwe enye mwaka wa kuikpwa huru. ³² Ela, Alawi ana haki ya kukombola nyumba zao zirizo mwao midzini wakati wowosi. ³³ Ichikala mmwenga wa Alawi kahumira hakiye ya kukombolwa, phahi, nyumba iriyoguzwa ni lazima iuyizwe kpwa mwenye mwaka wa kuikpwa huru, mana nyumba za Alawi zirizo mwao midzini, akahewa kama mtalo wao kahi ya atu a Iziraeli. ³⁴ Ela seemu za kurisa zinazozunguluka midzi ya Alawi tazindaguzwa, mana hinyo ni mtalo wao hata kare na kare.

Kuaphasa achiya

³⁵ “Napho Muiziraeli myao akakala mchiya hata kaweza kudziendzera mwenye na asagala phamwenga nawe, ni umrorome dza unavy-
 ororoma mjeni au mutu asagalaye kpwako kpwa muda, ili aweze kpwenderera kusagala kahi yenu. ³⁶ Usimtake akuriphe fwaida ya aina yoyosi. Ela muogophe Mlungu, ili nduguyo aphahe kusagala phamwenga

namwi. ³⁷ Usimuaphase feza na ukalonda akuriphe na fwaida au uchinguzira chakurya usimtoze zaidi. ³⁸ Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu, nriyekutuluzani kula tsi ya Misiri ili nikupheni tsi ya Kanani, na nikale Mlungu wenu.

³⁹ “Mueburania myao achidziguza kpwako kpwa kukala ni mchiya, usimuhende akuhumikire dza mtumwa. Muhende dza mchibaruwa au mcharo. ⁴⁰ Andasagala nawe dza mchibaruwa au kama mcharo. Andakuhumikira hadi mwaka wa kuikpwa huru. ⁴¹ Mwaka hinyo ni umrichire huru iye na anae auye kpwao kpwa mbarize kpwenye munda wa akaree. ⁴² Kpwa kukala Aiziraeli ni atumishi angu ambao naatuluza kula tsi ya Misiri, phahi, asiguzwe dza atumwa. ⁴³ Usimuhendese kazi chisiru nduguyo, ela muogophe Mlunguo. ⁴⁴ Munaweza kugula atumwa kula kpwa mataifa ganjina jirani. ⁴⁵ Piya unaweza kugula atumwa kula kpwa ajeni asagalao phamwenga nawe na jamaa zao ariovyalwa kpwenye tsi yenu, nao andakala maliyo. ⁴⁶ Hinyo unaweza kuahenda atumwao na kuapha anao akale mali yao hata kare na kare, ela usimuhendere mai nduguyo Muiziraeli.

⁴⁷ “Napho mjeni au mcharo asagalaye kahi yenu akakala tajiri na Muiziraeli myao achikala mchiya na kudziguza kpwa hiye mjeni

25:37 25:37 Kutsama 22:25; Kumbukumbu 23:19-20
25:39 25:39 Kutsama 21:2-6; Kumbukumbu 15:12-18

au hiye mcharo au kpwa mmwenga wa jamaaze, ⁴⁸ ana haki ya kukombolwa, mmwenga wa abarie anaweza kumkombola. ⁴⁹ Akale ni aphuye, mkpwoiwe au mbariwe. Piya anaweza kudzikombola mwenye napho akaongokerwa. ⁵⁰ Iye na yuya ariyemgula, andaisabu miaka hangu ariphodziguza hadi mwaka wa kurichirwa huru. Maripho ga kukombolwakpwe gandallengana na maripho ga mchibaruwa kpwa miaka ichiyosala kufikira mwaka wa kuikpwa huru. ⁵¹ Napho isabu ya miaka ichiyosala ni minji, andadzikombola kpwa kuripha seemu kulu ya bei ariyogurirwa. ⁵² Napho ikasala miaka michache kabila kufikira mwaka wa kuikpwa huru, andapiga isabu na ariphe kulengana na miaka ichiyosala ili kudzikombola. ⁵³ Muda wosi anaphokala kpwa tajiriwe analondwa kuhenderwa kama mtumishi wa mshahara chila mwaka. Hiye ariyemgula asimuhendese kazi chisiru. ⁵⁴ Ela ichikala mutu hiyu kakakombolwa kpwa njira hizo, phahi mwaka wa kuikpwa huru uchifika naarichirwe huru phamwenga na anae. ⁵⁵ Aiziraeli ni atumishi angu, mana náatuluzakula tsi ya Misiri. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu.

26

*Baraka kpwa atiifu
(Kumbukumbu 7:12-24; 28:1-14)*

¹ “Msidzitengezere vizuka, msidziimisire vizuka vya kutsongbwa au nguzo wala mawe ga kutsongbwa kpwenye tsi yenu na kugaabudu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu. ² Gbwirani Siku zangu za Kuoya na muishimu phatu phangu phatakatifu. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.

³ “Ichikala mundalunga malagizo gangu na kugbwira shariya zangu, ⁴ nindakureherani mvula kpwa wakatiwe, tsi ivyale mavuno, na mihi ivyale matunda. ⁵ Kuwaga mt-sere kundaendelea hadi wakati wa kuvuna zabibu, na kuvuna zabibu hadi wakati wa kuphanda. Mundakala na chakurya cha kutosha na msagale salama kpwenye tsi yenu. ⁶ Nindakuphani amani kpwenye tsi ili muweze kulala bila kutishirwa ni yeyesi. Nindausa nyama asiru kpwenye tsi yenu nayo taindakala na viha tsona. ⁷ Mundazola maadui genu na kugaolaga kpwa mufyu. ⁸ Atsano enu andazola maadui gana mwenga na atu enu gana mwenga andazola maadui elufu kumi. Mundaolaga maadui genu. ⁹ Nindakujaliyani na kukuhendani muvyalane na muenjerezeke. Nami nindatimiza chilagane changu namwi. ¹⁰ Mundakala na mavuno manji chiasi cha kukala ni mtuluze ga kare ambago tagadzangbwesira ili mtiye maphya. ¹¹ Nindaika makalo gangu kahi yenu, wala sindakurichani. ¹² Nindakala kahi yenu na nkale

26:1 26:1 Alawi 19:4; Kutsama 20:4; Kumbukumbu 5:8; 16:21-22; 27:1 **26:3** 26:3 Kumbukumbu 11:13-15; 28:1-14 **26:12** 26:12 2 Akorintho 6:16

Mlungu wenu, namwi mundakala atu angu. ¹³ Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu, yekutuluzani kula tsi ya Misiri ili msihendwe atumwa tsona. Nami nchivundza magogolo mrigokala mkafungbwa mwenu singoni na kukuhendani mnyendeke huru.

*Lana kpwa kusasikira
(Kumbukumbu 28:15-68)*

¹⁴ “Ela napho tamundanisikira wala kulunga malagizo gangu, ¹⁵ napho mundavundza chilagane changu kpwa kurema shariya yangu, kumena na kuricha kulunga malagizo gangu, ¹⁶ phahi nindakuhendani hivi: Nindakutiyani wuoga mkpwulu gafula, ukongo wa nyerenyere na homa ndirokuhendani vipofu na anyonje. Mundaphanda bure mana mavuno gandariwa ni maadui genu. ¹⁷ Nindakulozerani kogo ili mpigbwe ni maadui genu. Hara anaokutsukirirwani andakutawalani namwi mundachimbira kpwa wuoga hata napho taphana anayekuzoresani.

¹⁸ “Na ichikala tamundanisikira hata bada ya kutiywa adabu hiyo, phahi, nindakutiyani adabu kano sabaa kpwa ajili ya dambi zenu. ¹⁹ Kudzikarya kwenu ndakuusa tsetsetse kpwa kuhenda dzulu mlunguni kusirehe mvula kukale kufu dza chuma na tsi yenu ikale nyifu bila madzi dza shaba. ²⁰ Mundahumira nguvu zenu bure mana minda yenu taindalavya mavuno na mihi taindavyala matunda.

21 “Namwi mchienderera kunipinga na kurema kuniphundza, nindazidisha mashaka genu kano sabaa kulengana na dambi zenu. 22 Nindareha nyama a tsakani kahi yenu ambao andaolaga ana enu na kurya mifugo yenu na kuphunguza isabu yenu hadi njira zenu zikale wekee bila atu.

23 “Napho bada ya adabu iyo bado tamundaniuyira, ela mzidi kupingana nami, 24 phahi, nindakupingani mimi mwenye na nikupigeni na mashaka kano sabaa kpwa ajili ya dambi zenu. 25 Nindakureherani viha ili nkutiyeni adabu kpwa kuvundza chilagane. Mchizorera kpwenye midzi yenu, nindakureherani ukongo mui namwi mundatiywa mikononi mwa maadui genu. 26 Chakurya chenu ndachiphunguza hadi achetu kumi ahumire figa mwenga tu kujita mikahe na akuganyireni kpwa chipimo. Namwi mundarya ela tamundamvuna.

27 “Napho tamundanisikira ela mundaenderera kunipinga hata bada ya higo gosi, 28 phahi nami nindakupingani kpwa tsukizi kali, na kukutiyani adabu kano sabaa zaidi kpwa ajili ya dambi zenu. 29 Ndzala indakala kali hadi murye ana enu. 30 Ndabananga mwatu mwenu mwa dzulu mwa kuabudu, nibomole mwatu mwenu mwa kufukizira uvumba, na kutsupha nyufu zenu dzulu ya vizuka vyenu visivyokala na uhai, nami nindakumenani kabisa. 31 Ndaihenda midzi yenu ikale magandzo, na kubananga mwatu mwenu mwa kuabudu. Na kungu nono ya sadaka zenu

taindanihamira. ³² Ndahenda tsi yenu ikale tuphu hadi maadui genu gasagalago himo gaangalale. ³³ Nindakutsamulani kahi za mataifa na kukureherani viha. Tsi yenu indakala bila chitu na midzi yenu indabanangbwa.

³⁴ “Wakati tamupho mkaphirikpwa tsi ya maadui genu na tsi yenu ikarichwa gandzo; ndipho tsi indaoya na kuhererwa na Miakaye ya Kuoya. ³⁵ Wakati tsi ndiphokala ikarichwa bila chitu, indaoya kpwa kukala taiyioyezerwe wakati wa Miaka ya Kuoya mriphokala munasagala himo. ³⁶ Na hinyo ayawenu ndiosala ndaatiya wuoga kpwenye tsi ya maadui gao chiasi cha kukala hata sauti ya kodza rinarophepheruswa indaaondosa azole. Phahi aho andazola dza mutu anayechimbira viha. Andazola na kugbwa hata napho taphana mutu anayeazoresa. ³⁷ Andagbwererana ovyo-ovyo dza atu anaochimbira viha hata napho taphana anayeazoresa. Taandaweza kudzihehera napho akavwamiywa ni maadui gao. ³⁸ Andafwa kahi za mataifa nao andazikpwa tsi ya maadui gao. ³⁹ Hara ndiosala kahi yenu, andasirirwa ni mkpwotse kpwenye tsi ya maadui genu kpwa sababu ya dambi zao na za akare ao.

⁴⁰ “Ela achikubali dambi zao na dambi za akare ao, arivyokosa uaminifu na achiniasi, ⁴¹ chiasi cha kunihenda niapinge na kuaphirika tsi ya maadui gao. Ichikala mioyo yao mifu indagbwa maguluni na kukubali

kutiywa adabu, ⁴² phahi, hipho nami nin-datambukira chilagane changu nrichoika na Jakobo, Isaka na Burahimu, na kutambukira nrivyoalaga kuhusu tsi hiyo.

⁴³ “Ela yo tsi ni ikale wekee bila atu kp-wandza ili ihererwe na Miakaye ya Kuoya. Nao ni ariphe kpwa ajili ya dambi zao kpwa kurema shariya zangu na kumena malagizo gangu. ⁴⁴ Ela, phamwenga na higo gosi, ndiphokala tsi ya maadui gao, mimi sindaaricha wala kuamena hadi niaolage tsetsetse na kuvundza chilagane changu nao. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wao.

⁴⁵ Ela kpwa ajili yao nindatambukira chilagane nrichoika na akare aho ambao naatuluza kula tsi ya Misiri kuno mataifa ganalola, ili mimi nikale Mlungu wao. Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu.”

⁴⁶ Hizo ndizo shariya, malagizo na masharuti ambago Mwenyezi Mlungu waapha atu a Iziraeli hiko mwango Sinai kutsupira Musa.

27

Kukombola mutu au vitu vyotengbwa kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu

¹ Mwenyezi Mlungu achimuambira Musa,
² “Aambire Aiziraeli hivi: Mutu achiika naziri ya kumtenga mutu kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu, mutu hiye anaweza kukombolwa kpwa kuripha chipimo cha feza chinachokadiriwa dza hivi: ³ Mlume

26:42 26:42 Mwandzo 28:13-14; Mwandzo 26:3-4; Mwandzo 17:7-8

wa miaka mirongo miiri hadi miaka mirongo sita andakombolwa kpwa vipande mirongo mitsano vya feza kulengana na chipimo cha Phatu Phatakatifu. ⁴ Napho ni mchetu, andakombolwa kpwa vipande mirongo mihahu vya feza. ⁵ Napho mutu hiye ni wa miaka kahi ya mitsano na mirongo miiri andakombolwa kpwa vipande mirongo miiri vya feza napho ni mlume, na vipande kumi vya feza napho ni mchetu. ⁶ Ichikala ni mwana wa umuri wa kahi ya mwezi mmwenga na miaka mitsano andakombolwa kpwa vipande vitsano vya feza napho ni mlume na vipande vihahu vya feza napho ni mchetu. ⁷ Ichikala mutu hiye umriwe ni zaidi ya miaka mirongo sita, beiye indakala ni vipande kumi na tsano vya feza, napho ni mlume, na vipande kumi vya feza napho ni mchetu. ⁸ Ela ichikala mutu hiye ni mchiya na kaweza kuripha mariphoge, phahi, mutu hiye andaphirikpwa kpwa mlavyadzi-sadaka. Mlavyadzi-sadaka andapima beiye kulengana na uwezo wa hiye ariyeika hati.

⁹ “Ichikala yo hatiye ni ya nyama anayekubalika kumlavira Mwenyezi Mlungu sadaka, phahi nyama hiye akakala chitu chitakatifu. ¹⁰ Tairuhusiwa kum’badilisha nyama hiye na wanjina yeyesi, mnono kpwa mui au mui kpwa mnono. Napho akam’badilisha na nyama wanjina, osi airi andakala atakatifu.

¹¹ “Ichikala yo naziri inahusu nyama najisi, ambaye karuhusiwa kulavirwa Mwenyezi Mlungu, phahi, mutu amlavyaye, andamreha kpwa mlavyadzi-sadaka. ¹² Hiye mlavyadzi-

sadaka andalavya beiye kulengana na unonowe au uyiwe. Ndivyoamua mlavyadzi-sadaka, ndivyo ndivyokala. ¹³ Ela ichikala mwenye analonda kumkombola, phahi, andaenjeza seemu mwenga ya tsano ya bei ya nyama hiye.

¹⁴ “Mutu achitenga nyumbaye ikale takatifu kpwa Mwenyezi Mlungu, mlavyadzi-sadaka andalavya beiye kulengana na unono au uyiwe. Vira ndivyoamua, ndivyo ndivyokala. ¹⁵ Napho hiye mutu ariyeitenga analonda kuikombola, phahi, andaenjeza seemu mwenga ya tsano ya bei ya nyumba hiyo, nayo indakala yakpwe.

¹⁶ “Mutu achitenga seemu ya mundawe, kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu, phahi, beiye indapimwa kulengana na chiasi cha mbeyu zinazohumirwa kuphanda munda hinyo. Kpwa chila kilo gana mwenga za shayiri beiye indakala vipande mirongo mitsano vya feza. ¹⁷ Mutu achitenga mundawe mwaka wa kuikpwa huru, beiye indakala ni iyo-iyoy. ¹⁸ Ela achiutenga bada ya mwaka hinyo, phahi, mlavyadzi-sadaka andalavya beiye kulengana na miaka ichiyosala kufikira mwaka wa kuikpwa huru na beiye indaphunguzwa. ¹⁹ Napho mwenye akalonda kuukombola, phahi, aenjeze seemu mwenga ya tsano ya bei ya munda hinyo, nao undakala maliye. ²⁰ Ela napho akauguzira mutu wanjina bila kuukombola, phahi kaweza kuukombola tsona. ²¹ Wakati wa mwaka wa kuikpwa huru munda hinyo undarichirwa, nao undakala

mtakatifu kpwa Mwenyezi Mlungu hata kare na kare. Nao undakala wa alavyadzi-sadaka.

²² “Mutu achitengera Mwenyezi Mlungu munda ariougula, ambao sio wa kurisi, ²³ mlavyadzi-sadaka andalavya bei ya munda hinyo kpwa kulengana na miaka ichiyosala kufikira mwaka wa kuikpwa huru na mutu hiye andaripha beiye kama chitu chitakatifu kpwa Mwenyezi Mlungu. ²⁴ Ela mwaka wa kuikpwa huru, munda hinyo ni auyizirwe yuya mutu ariyeuguza. ²⁵ Chila bei indapimwa kulengana na chipimo cha Phatu Phatakatifu: uziho wa gera mirongo miiri ni sawa na uziho wa chipande chimwenga cha feza.

²⁶ “Tairuhusiwa kumtenga mwana wa mwandzo wa mfugo kpwa kukala hiye ni wa Mwenyezi Mlungu kare, akale ni ng’ombe, ng’ondzi au mbuzi. ²⁷ Napho ni nyama ariyenajisi, mwenye andamgula kpwa kulengana na vira munavyompima na andaenjereza seemu mwenga ya tsano ya bei ya nyama hiye. Napho kakombolwa, phahi andaguzwa kulengana na vipimo virivyoikpwa.

²⁸ “Ela chitu chochosi chirichotengbwa kabisa-kabisa kpwa Mwenyezi Mlungu, tachindaguzwa wala kukombolwa; ikale ni mutu, nyama au munda wa urisi. Chitu hicho ni cha Mwenyezi Mlungu na ni chitakatifu kabisa. ²⁹ Mutu yeyesi yetengbwa kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu asikombolwe; hiye ni aolagbwe.

³⁰ “Zaka za mavuno gakale ni mtserere au matunda, gosi ni mali ya Mwenyezi Mlungu. Gosi ni matakatifu kpwa Mwenyezi Mlungu.

³¹ Napho mutu anakombola seemu ya zakaye, ni ariphe samaniye na aenjereze seemu mwenga ya tsano ya zaka hiyo. ³² Kuhusu mifugo, chila nyama wa kumi ni mtakatifu kpwa Mwenyezi Mlungu. ³³ Mutu asiuze napho nyama hiye ni mnono au mui wala nyama hiye kandakakanizwa na wanjina. Ichikala andakakanizwa na wanjina, phahi nyama osi airi andakala atakatifu; taandakombolwa.”

³⁴ Higa ndigo malagizo ambago Mwenyezi Mlungu wamupha Musa hiko mwango Sinai ili aambire Aiziraeli.

Digo
Chidigo: Digo (Bible)

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Sep 2022 from source
files dated 17 May 2022
bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b